

DOMOVINA

Upravništvo in uredništvo »DOMOVINE« Ljubljana,
Knafljeva ul. št. 5 II nadstrop., telefoni od 3122 do 3126
Račun poštne hranilnice podruž. v Ljubljani št. 10.711

Izhaia vsak četrtek

Naročnina za tuzemstvo: četrtno 9 polletno 18, celo-
letno 36 din; za inozemstvo razen Amerike: četrtno 12,
polletno 24, celoletno 48 din — Amerika letno 1 dolar

„Domovina“ se je zaradi dra- ginje za malenkost podražila

Dolgo smo odlašali, toda naposled smo se le morali odločiti za neznatno povišanje naročnine. Kakor so se podražili živež, obleke in druge vsakdanje reči, so znatno dražji tudi papir, tiskarsko črnilo in druge tiskarske potrebščine. Če bi se dosledno ravnali po draginji tiskarskih potrebščin, bi bil povisek naročnine mnogo večji, toda »Domovina« je povišala naročnino le za nekaj dinarjev, to je za toliko, da bo lahko izhajala v istem obsegu kakor doslej. Povišanje naročnine bo veljalo od novega leta dalje. Po novem letu bo znašala celoletna naročnina 44 dinarjev (doslej 36), polletna 22 dinarjev (doslej 18) in četrtna 11 dinarjev (doslej 9). Za inozemstvo pa bo stala »Domovina« celoletno 60 din.

To ni mnogo, kar mora vsako priznati in noben resnični prijatelj »Domovine« nam ne sme zameriti, saj smo morali to storiti v stiski, ki so nam jo zakrivali usodni časi. Vsa-

kdo, ki malo pomisli, se bo le čudil, da pri tako naraščajoči splošni draginji nismo že prej povišali naročnine, posebno še, ker je naročnina za »Domovino« bila že tako izredno nizka.

Prijatelji in prijateljice »Domovine«, od vas pričakujemo, da nam boste ostali zvesti, kakor doslej in nam v redu plačevali naročnino, od katere list izhaja. Kdor je še kaj dolžan, naj nemudno stori svojo dolžnost nasproti listu, s katerim je bil gotovo zmeraj zadovoljen. »Domovina« se trudi zmeraj prav obveščati svoje bralce in jim dajati smernice, ki vodijo samo k dobremu. Tudi proti zabavnemu štivu »Domovine« se ne pritožujete, kar sklepamo iz številnih pisem, ki jih dobivamo od zvestih naročnikov in naročnic.

»Domovina« za naročnika, naročnik za »Domovino« je naše staro geslo, ki ga neznatni povisek naročnine za komaj osem dinarjev na leto ne sme ovreči. Prijatelj ostane prijatelju tudi v stiski zvest!

Srbi, Hrvati in Slovenci smo trdno povezani med seboj

V Baru so nedavno slovesno proslavili god barskega katoliškega nadškofa dr. Nikolaja Dobrečiča. Proslave so se udeležili zastopniki oblasti, vojske in nacionalnih društev, med njimi tudi Sokola. Na proslavi je imel nadškof Dobrečič daljši govor, v katerem je dejal med drugim: »V teh časih, ko divja vse okoli nas vojna vihra, prosimo Boga, da bi obvaroval našo državo tudi v bodoče pred prelivanjem krvi in strahotami vojne.

Mi verujemo v Boga in zaupamo v našo s slavo ovenčano vojsko, ki bedi nad svobodo in neodvisnostjo naše države.

V mejah naše skupne domovine so danes Srbi, Hrvati in Slovenci povezani bolj med seboj kakor kdajkoli doslej. Vsi skupaj predstavljajo danes granitni steber, ki varuje in brani naš osvobojeni in zedinjeni narod pred vsemi sovražniki.«

Kako so urejene rudarske pokojnine

Nedavno je bilo v zagorskem kinu »Triglavu« lepo obiskano rudarsko zborovanje, ki ga je sklicala podružnica Zveze rudarjev Jugoslavije. Poročal je tajnik g. Jurij Arh o posvetovanjih, ki so bila 27. novembra v Ljubljani o zadevi ustanovitve posebnega sklada za odpomoč starim in novim upokojencem v pogledu zvišanja pokojnin. Iz njegovega govora je sledilo, da se je med zastopniki banske uprave, Zveze industrijev, glavne bratovske skladnice in delavstva dosegel sporazum, po katerem naj bi se sklad uveljavil že 1. januarja z veljavnostjo ene-

ga leta. Sredstva za sklad naj bi prispevali vsak po eno tretjino banovina, industrija in delavstvo. Sklad naj bi veljal samo za nove upokojence. Za stare upokojence je bil dosežen sporazum, da prispeva glavna bratovska skladnica en milijon dinarjev, ostalo pa banska uprava iz bednostnega sklada. Na podlagi teh sklepov so bile določene nove najnižje pokojnine. Najnižji znesek bo 300 din za upokojenca, a doklade za ženo 150 din in za otroke do 16. leta po 50 din mesečno. Z morebitnimi presežki se povišajo pokojnine tudi ostalim upokojencem.

Povratnikom iz Francije, Belgije in Nizozemske

Narodni izseljenski odbor v Ljubljani, Miklošičeva cesta 22, obvešča vse, ki so prejeli rente in pokojnine iz Francije, Belgije

Nizozemske in Luksemburga, pa so jim bile te maja letos ustavljene, da so storjeni ukrepi za ureditev tega upravljanja. Dokler pa ne

bo to vprašanje urejeno, bo osredni urad za zavarovanje delavcev po pooblastilu ministra za socialno politiko in narodno zdravje izplačeval rente iz sklada za podporo rentnikom, ki ne prejema rent iz tujine.

Osredni urad za zavarovanje delavcev poziva vse rentnike, odnosno druge prizadete izseljence, ki so se vrnili v domovino in ne prejema dajatev socialnega zavarovanja, da se takoj prijavijo. Vsak mora predložiti prošnjo, iz katere mora biti razvidno, do kakšne dajatve ima pravico, in navesti druge podatke v zvezi s svojim zavarovanjem. Prošnji je treba predložiti odlok zavoda, ki je rento priznal, poslednji kupon poštne nakaznice, odnosno obvestilo Narodne banke o zadnem prejemu denarja iz tujine, potrdilo občine ali župnega urada da otroke izpod 16 let, da še žive, potrdilo istih uradov za vdovo, ki še ni ponovno omožena, izjava, podpisano od dveh prič, da bodo izplačani zneski vrnjeni, kakor bodo rentniki prejeli od pristojnega zavoda v tujini zaostanek plačil.

Vsa nadaljnja zadevna pojasnila daje Narodni izseljenski odbor v Ljubljani, Miklošičeva cesta 22, ki sprejema tudi prošnje, da jih bo skupno pošiljal osrednjemu uradu za zavarovanje delavcev.

35 letnica „Jugoslaven- skega glasnika“

Chicago, decembra

Naši ameriški rojaki so nedavno nedeljo praznovali v Chicagu 35letnico »Jugoslaven-skega glasnika«, ki je eden izmed naših najstarejših listov v Ameriki. Proslava je bila v prostorih Plzenskega Sokola. Izpogovorili so številni predstavniki naših ameriških rojakov in s pevskimi točkami je nastopilo hrvatsko pevsko društvo »Zora«. Izpogovoril je tudi sam chikaški župan Eduard Kelley. Proslavo je zaključil zdajšnji lastnik lista Stjepan Vrančić. Po proslavi je bila veselica, na kateri sta igrala orkestra »Sar planina« in »Balkan«.

Proslava 35letnice uglednega jugoslovenskega lista v Ameriki je bila pomemben dogodek, ki sta mu pozornost posvetila chikaški župan Kelley in ameriški predsednik Roosevelt. Predsednik Roosevelt je pisal lastniku lista Stjepanu Vrančiću: »V posebno zadovoljstvo mi je, ko izražam čestitke vam in priskrbe pozdrave vsem čitateljem »Jugoslaven-skega glasnika« ob 35letnici njegove ustanovitve. Prepričan sem, da bo knjiga, ki jo pripravljate ob priliki 35letnice, zanimiva in dostojna zbirka za naše državljane hrvatskega, srbskega in slovenskega rodu. Vsaka ustanova, ki je odvisna od javne podpore in ki uživa podporo javnosti skozi tri in pol desetletja, dokazuje s tem svojo koristnost za ono skupnost, kateri služi. Prepričan sem, da bo vaš list tudi v bodočnosti vzdrževal visoke tradicije ameriškega novinarstva. Vaš osebno vdani Roosevelt.« Župan Kelley pa je v posebno toplem pismu naglasil veliko zadovoljstvo, da lahko izreče priznanje vsakemu članu uredništva in vsem čitateljem.

»Jugoslaven-ski glasnik« je začel pred 35 leti izhajati v Calumetu v državi Michiganu. Tiakaj, kjer so rudniki bakra, so se začeli Jugoslovenci preseljevati pred 110 leti. Izmed Juoslovenov je tiakaj prvi prispel slovenski mislilnik in pozneši škof Friderik Baraga. Ki je spodbujal Indijance. Prihajali so

tja še drugi duhovniki iz Slovenije. Ko se je začelo izkoriščanje rudnikov bakra v širnem obsegu, so se na vabilo rojakov precej naglo priseljevali Slovenci, nato pa Hrvati in Srbi iz Like. Stevilo Jugoslovanov je tako naraslo, da so leta 1903 že imeli v Calumetu prav številna društva, cerkve in slovenski časopis. Stavec Makso Iveković iz Zagreba, ki je prišel v Calumet, je pripravljal Hrvate do tega, da so kupili tiskarno in začeli izdajati svoj list. List, iz katerega se je pozneje razvil »Jugoslavenski glasnik«, se je najprej imenoval »Hrvatski radnik«, potem »Hrvatska sloboda« in »Hrvatska«. Zmerom je vneto zagovarjal zedinjenje, sloge in svedobe Srbohrvatov in Slovencev. V svetovni vojni je bil urednik Matija Šojat od Avstrije v od-

sočnosti obsojen na smrt, kar je seveda zbudilo med našimi izseljenci v Ameriki navdušenje in se je list le še bolj razširil. Leta 1928, je tiskarna z listom vred prešla v last Stjepana Vrančiča, ki je doma iz Vrljike v Dalmaciji in se je v svetovni vojni boril na strani arbske vojske. Vrančič je preselil svoj prekrščen »Jugoslavenski glasnik« v Chicago, kjer prav dobro uspeva in zбира okrog sebe vse napredne ljudi jugoslovenskega izseljenstva v Severni Ameriki. V njegovem uredništvu so bili in so še danes zbrani duhovniki, učenci, delavci, kar je izredno zanimiv uredniški zbor, ki se pridno trudi za razširjenje lista in se vneto briga za zadeve naših izseljencev po vsej Ameriki.

je le pozdravljati, ker obstoji sicer nevarnost, da nam bo ta kuga izpraznila svinjske hleve. Državni živinoradniški bakteriološki zavod v Ljubljani je začel izdelovati iz možganov in hrbtničnega mozga cepivo, ki se že uporablja. O uspešnosti tega cepiva se zdaj sodba še ne more izreči, kaže pa, da se bo dalo koristno rabiti. Ni še ugotovljeno, kako se bolezni ponaša od živali na živali.

Neznana svinjska kužna bolezen se je pojavila kakor poročajo, tudi v Vrhovem pri Radetah. Ali gre tudi v tem primeru za nalezljivo hromost, ni znano. Oblastva bodo gotovo tudi tu storila potrebne ukrepe.

Rejce svinj opozarjamo, da v svojo lastno korist prijavijo sreskemu načelnstvu sumljiva obolenja. Tako bolezen je mogoče zatreti le, če nihče ne prikriva obolenja, saj vemo, kako se je svinjka in parklička med govejo živino usodno razširila pri nas in nam nanjavila veliko škodo pač samo zaradi zanemaritve posebnih rejcev.

Nad 230.000 dinarjev za božičnice obmejne mladine

Vodstvo Družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani nam je poslalo:

Dne 14. t. m. smo zaključili narodno zbirko, ki je dosegla din 232.039.

K temu nad vse razveseljivemu in uspešnemu zaključku je pripomoglo toliko požrtvovalnih darovalcev in sodelavcev, da tudi pri tej priliki ne moremo mimo tega dejstva, ne da bi se prav vsem ponovno in najiskrenejše zahvalili.

Celotna narodna zbirka je določena za prireditve letošnjih božičnic na šolah in v krajih, kjer je to najbolj potrebno. Poleg tega pa je o užba iz drugih svojih dohodkov in sredstev določila še nadaljni prispevek, tako

da bo v te namene izdano letos iz družbine blagajne vsega skupaj nad 310.000 din.

Deležno bo božičnice okoli 140 šol. Te dni so bila darila razposlana za severno mejo in Prekmurje v glavnem iz Maribora, na kočevsko stran pa iz Ljubljane. Vse naše tamošnje podružnice in zadevne šole prosimo, da se natanko drže navodil, ki so jih prejeli, in da družbi tudi čimprej pošljejo potrdila o prejetem blagu in čevljih, nato pa poročila o izvedenih božičnicah.

Naša javnost, ki je s tako zglednim razumevanjem sodelovala pri družbini akciji, bo v kratkem tudi natančno obveščena o krajih in vrednostih, ki so jih prejeli posamezne šole.

Stara slovenska navada je postavljanje jasele

V naših mestih, ki so vse bolj izpostavljeni na vplivom od zunaj, je navada postavljanja jasele ob božiču že skoro čisto umrla. Le redke so družine, ki so obdržale navado, prineseno iz domačih domov. V veliki meri je tega krivo naše ponižno spoštovanje vsega, kar je tuje. Celotna velika narodi skrbno pazijo na svoje navade. Toliko bolj bi morali delati to mi Slovenci, da kot majhen narod čisto ne podležemo tujim vplivom.

Postavljanje božičnega drevesca je čisto tuja navada, prinesena v naša mesta in iz mest zanesena že na deželo, dasi je nesmi-

selna in našemu človeku nerazumljiva. Seveda je na deželi navada postavljanja jasele še zmerom živa, saj jaselec nekaj predstavlja, namreč rojstvo Sina božjega, med tem ko okrašena božična smrečica na zunaj nima nikakega stika z božičnimi prazniki.

Ne zametujmo, kar je naše. Če naposled še opozorimo, da se s sekanjem mladim smrek dela le škoda v gozdovih, nam to dejstvo še posebno priporoča ohranitev stare slovenske navade postavljanja jasele in opustitev že precej se razpaslega božičevanja ob božični smrečici.

V teh časih je ciganska nadloga še posebno neljuba

Kakor pišejo z Dolénjskega, je začela v zdajšnji hudi zimi tudi ciganom trda presti. F... ki so imeli letos prav slabo letino in so z živili preskrbljeni še za dobra dva meseca, ljub svoji najboljši volji ne bodo mogli ustreči večnemu ciganskemu moledovanju, v Novo mesto pa je ciganom prepovedan dostop. Spriču teh okoliščin so začeli dolénjski cigani krasti vse, kar jim pride pod roko. Tudi po gozdovih kjer taborijo, delajo kmetom občutno škodo.

Pred dnevi so cigani izvršili več tatvin v okolici Črmošnjic. Zato so vaščani začeli poditi cigane s svojega okoliša, cigani pa se se

postavili odločno po robu in kmete napadli. V tem spopadu so cigani nekatere kmete tudi ranili. Nekateri cigani so bili tako bojevit, da so kmetom grozili celo z orožjem. V zadevi so morali posredovati orožniki, ki so zaprli več ciganskih postopačev. Dolénjski kmetje, ki morajo svoj vsakdanji kos kruha pridelati z velikim naporom, so ogorčeni nad ciganskim potepanjem in se hudujejo, da se cigansko vprašanje enkrat za vselej ne reši. Cigane je treba nasilno nekje naseliti in jih z najstrožjimi odredbami prisiliti, da bodo delali, ne pa se samo potepali okrog in se preživljali z beraštvom ali na s tatvinami.

Zatiranje nalezljive

O nevarni svinjski kužni bolezni, ki se je začela širiti okoli St. Jurja ob južni železni ci, smo že poročali. Odkod se je bolezen zanesla k nam, je še neznan. Razširjena je že dolgo časa na Češkem in v Nemčiji. Na Češkem jo imenujejo tudi jičinska bolezen,

ker se je najprej pojavila v Jičinu na Češkem. Pri nas so ji dali prvo ime nalezljiva hromost.

Komisija za preučevanje te bolezni se je mudila te dni v celjskem srezu. Kaže, da bo do oblasti storila vse za njeno zatrtje, kar

Srednikom izseljencev

Narodni izseljenski odbor v Ljubljani, Miklošičeva cesta 22, priporoča vsem, ki imajo svoje sorodnike ali znance v Nemčiji, Franciji, Belgiji ali na Nizozemskem, naj jim sporoče, da imajo v redu vse svoje listine, predvsem tiste, ki se tičejo pridobitnih pravic iz socialnega zavarovanja, da ne bodo v potrebi ostali brez njih kakor se je žal ponekod že zgodilo. Preskrbijo naj si čimprej vse zadevne duplikate, dokler je spomin še svež.

Obenem opozarja odbor vse, ki imajo svoje v Franciji, na nastopno: Vsi izseljenci, ki so ob nastanku vojne zbežali iz Merlebacha, Freymingna, Crautzvalda in Jeanne d'Arca, so se že vrnili v svoja prejšnja stanovanja in imajo iste naslove kakor prej. le namesto Moselle se napiše Lothringen, namestu France pa Deutsches Reich.

Jugoslovanski konzulat, ki se je pred vojno umaknil v Chaumont, ima svoj urad v Metz spet odprt. Ako želi kdo od tam kakih podatkov, napiše na naslov: »Au das jugoslawische Konsulat, General Mudra-Strasse 3, Metz, Lothringen, Deutsches Reich«. Na isti naslov naj se piše tudi g. Jankoviću, ki na konzulatu pomaga.

Naši izseljenci (300), ki so že več let v industrijskem kraju La Machine (Nievre), so se zmeraj tam in je njih naslov ostal neizpremenjen. Isto velja za one, ki so že več let zaposleni v Courmaux (Tar) in v drugih krajih južne Francije.

Za vsa ostala pojasnila naj se vsak obrne na Narodni izseljenski odbor v Ljubljani, Miklošičeva cesta 22, ki vrši vsa zadevna poizvedovanja brezplačno.

× Vsi ljudje na svetu zardevajo, kadar jih je sram. Čut sramu se kaže pri vseh človeških plemenih z rdečico na obrazu. Celotno pri črnih in drugih temnopoltih ljudeh, pri katerih to sramu moremo zaznati, udari kar v glavo, prav tako kakor dobro vzgojena Evropka tudi v temi zardi, čeprav je v obeh omenjenih primerih izdajalska rdečica prav za prav brez zmisla. Pri črnih, ki imajo od ran brazgotine na obrazu, katere ostanejo dolgo časa svetle, lahko opaziš, kako jim barva udari v obraz, ker se brazgotina zalije s krvjo. Svetlopolti ljudje rade in hitreje zarde. Pri temnopoltih je izdajalska rdečica manj vidna in zato taki ljudje laže skrivajo svoje razburjenje. Drugače pa je čut sramu seveda odvisen tudi od stopnje prirojenega, odnosno privzgojenega ostopotja. Medtem ko nekaterim ljudem kri komaj rožnato rdeče navdane lica, bo druge v istih okoliščinah zalila temna rdečica do ušes. Nekateri ljudje zarde, če vrata ali do prs, drugi pa v doslovnem pomenu besede od nog do glave. Zdravniki vedo celo povedati o ljudeh, ki so v tem pogledu tako občutljivi, da jim rdečica zalije vsak del telesa, ki ga morajo v svrhu prikrivanja razgaliti.

× Ponesrečeno letalo je zažgalo hišo. Neko švabsko vojno letalo se je vadilo visoko nad oblaki iz poznanih vzrokov pa je nenkrat stanovalavilo proti zemlji. Bencin se je vnel. Nekaj gorečega bencina je poskropilo neko hišo in jo zažgalo. V hiši je zgorela tudi 77letna starka.

hromosti svinj

Politični pregled

Te dni je bil v Beogradu na obisku madžarski zunanji minister grof Csaky in se razgovarjal z našim zunanjim ministrom dr. Cincar-Markovićem. O teh razgovorih je bilo izdano uradno poročilo, ki pravi med drugim: Za časa bivanja madžarskega zunanjega ministra 11. in 12. t. m. v Beogradu sta imela grof Csaky in jugoslovanski zunanji minister dr. Cincar-Marković v prijateljskem in pristrčnem ozračju razgovore o odnosajih med Madžarsko in Jugoslavijo. Izmenjala sta tudi misli o vprašanih mednarodnega položaja v tem delu Evrope. Pri tej priliki sta podpisala

pogodbo o večnem prijateljstvu med Jugoslavijo in Madžarsko.

V uvodnem članku so v pogodbi poudarjeni odnošaji dobrega sosedstva, iskrenega spoštovanja in vzajemnega zaupanja. Podčrtana je želja, da se tem odnosom da trdna osnova, in izraženo je prepričanje, da bo učvrstitev medsebojnih vezi na političnem, gospodarskem in prosvetnem področju služila koristim sosednjih držav. K tej pogodbi sta oba zunanja ministra podala izjavi, ki naglašata pomen t. epogodbe kot prispevek k politiki miru.

Sofijski »Mir« je te dni objavil članek, posvečen madžarskemu obisku v Beogradu. V članku

se med drugim dotika tudi jugoslovensko-bolgarskih odnosajev.

List opozarja najprej na svojo vest iz Budimpešte, po kateri pripisujejo Madžari izredno velik pomen pogodbi večnega prijateljstva med Jugoslavijo in Bolgarijo, ki je sicer po svojem besedilu kratka, vendar postavlja odnošaje med obema državama na trdne osnove. »Mir« nato zaključuje svoj članek: »Ta pogodba pa ima še ta pomen, da se nobena izmed podpisnic pogodbe ni izjavila za kako določeno smer. Hkratu omogoča pogodba, kakor piše »Mir«, da se vsa pereča vprašanja, ki bi mogla nastati v odnošajih med obema državama, urede na prijateljski način.«

Iz Vichyja, ki je sedež francoske vlade, javljajo, da je

poglavar francoske države maršal Petain odstavil dozdajšnjega zunanjega ministra Laval in postavil na njegovo mesto Flandina.

O tem dogodku se slišijo razna ugibanja. V Ameriki trdijo, da je Laval pripravljaval odstranitev Petaina in sporazum z Nemčijo. Poročevalski urad svobodnega francoskega generala de Gaullea pa poroča o tem dogodku med drugim tole: »Laval se je ogreval za načrt, kako naj bi se francoska vlada presešla v sedeno ozemlje, kjer bi prišla čisto pod nemški vpliv. Potem je nameraval izvesti Laval zaroto, sestaviti v Parizu novo vlado in skleniti dokončen mir z Nemčijo. Francija naj bi bila po teh vestih dobila v zvezi z Nemčijo prednost pred Italijo. Francoski notranji minister pa je po tej vesti odkril Lavalove načrte. Ko se je nedavno Laval vrnil iz Pariza, mu je bilo na seji vlade povedano, da vlada ve za njegovo zaroto. Maršal Petain je bil o položaju že prej obveščen. Laval je priznal svojo krivdo in je bil aretiran. Ista vest pravi nadalje, da bi Nemčija na spremembo v francoski vladi pod drugimi okoliščinami morda nastopila s silo, da pa v zdajšnjem položaju to ne bi bilo za Nemčijo ugodno. Zato bo poskusila doseči sporazum s Flandinom. V nekem smislu so celo Nemci ugodno sprejeli Flandinovo imenovanje, ker so vedeli, da Laval ni imel nobene zaščite med narodom, medtem ko ima Flandin vendarle nekaj somišljenikov. Neka vest iz Berna pravi, da je Laval zdaj interniran v gradu Palvoay in bo obtožen kot zarotnik, ki je hotel odstraniti zdajšnjo vlado. Ameriški listi pravijo o novem zunanjem ministru Flandinu, da je prijatelj Nemcev, vendar pa v prvi vrsti Francoz, ki ima več čuta časti kakor Laval.

Norveški zunanji minister Trygeve Lie, ki živi zdaj kot begunec v Londonu, je imel po radiu govor, v katerem se je dotaknil tudi načrta

za sklenitev nekakšne politične zveze med Norveško in Anglijo po končani vojni.

Ta zveza naj bi bila takega značaja, da bi na zunaj veljala Norveška skoro kakor sestavni del angleškega imperija. Angleško časopisje, zlasti »Times«, se ogreva za ta načrt.

Rimski list »Giornale d'Italia« prinaša podrobnosti

o silah, s katerimi razpolaga angleški kot najmočnejši imperij sveta v boju proti Italiji.

List pravi, da je angleško poveljstvo vrglo v borbo v Zapadni puščavi 300.000 mož z vseh štirih vetrov svojega imperija in 800 oklopnih avtomobilov in tankov. To je največja kolonijska bitka v zgodovini. S tako močnimi sredstvi misli Anglija, da bo vrgla na kolena enega izmed narodov osi. Vojni dogodki prihodnjih dni bodo dokazali, izvaja omenjeni list, da je bil ta račun napačen. Dalje odgovarja list nekemu ameriškem novinarju, ki že govori o koristih, katere bi Anglija mogla imeti iz sklenitve posebnega mira z Italijo. Italija stoji neomajno na svoji postojanki. List pravi na koncu: »Naj se zgodi karkoli, med Egiptom in Libijo se Anglija ne bo posrečilo rešiti se iz Sredozemskega morja in bo morala do končnega poraza prenašati udarce italijanskih akcij, ki bodo izčrpali angleške vire.«

Uradno poročajo iz Washingtona, da je angleška vlada zaprosila Zedinjene države za finančno podporo.

V zvezi z temi vestmi je angleško finančno odposlanstvo v Zedinjenih državah objavilo uradno pojasnilo, ki pravi med drugim, da se ravna o morebitni denarni pomoči ne vrše same zase, marveč v zvezi z vprašanjem plačila angleških naročil v Zedinjenih državah. Angleški vladi gre predvsem za to, da dobi primerno število ameriških dolarjev, s katerimi bo lahko plačala ladje, letala, municijo in podobno, kar namerava kupiti v Zedinjenih državah in kar nujno potrebuje za uspešno nadaljevanje vojne. Potrebe Anglije pa bodo tudi čedalje večje in angleška vlada bi želela, da bi lahko izrabila ameriške obilne dobave v čim večji meri. Zato ji bo neogibno potrebno, da si preskrbi čim večje množine ameriških dolarjev.

Po vesteh z uradnih angleških mest

bo ministrski predsednik Churchill javno sporočil angleške vojne smotre.

Churchill bo najbrž v javnem govoru naslovil poziv neposredno na nemški narod kakor je to storil med svetovno vojno ameriški predsednik Wilson. Baje misli Churchill predlagati za izvedbo načrtov, ki jih bo Anglija sestavila, tudi mednarodno nadzorstvo.

Kakor poroča Associated Press, je bilo v angleškem državnem zboru zunanjemu ministru Butlerju zastavljeno vprašanje,

ali je prizadevanje vlade za izboljšanje odnosajev med Anglijo in Sovjetsko zvezo zadni čas kaj napredovalo.

Butler je odgovoril, da bo uspelo doseči med Anglijo in Sovjetsko zvezo zadovoljiv sporazum.

Vojvoda Windsorski (bivši angleški kralj), ki se je mudil v Miamiu na Floridi, je nedavno z ameriškim mornariškim letalom obiskal Roosevelta. Po svoji vrnitvi je vojvoda sprejel novinarje ter jim je sporočil, da sta se z Rooseveltom posvetovala

glede novih ameriških mornariških oporišč, ki jih je Anglija odstopila Zedinjenim državam v svojih kolonijah v Karibijskem morju.

Razgovori so se nanašali tudi na gospodarska vprašanja otokov, na katerih bodo ustanovljena ameriška oporišča in na sodelovanje med Anglijo in Zedinjenimi državami za pospeševanje gospodarskega življenja na teh otokih.

Kakor je povzeti iz raznih časopisnih vest, so Grki v Albaniji dalje napredovali. Ze pretekli teden so zavzeli pristanišče Porto Palermo.

Kljub snegu in mrazu Grki dalje pritiskajo. Kakor pravijo vesti, so že blizu na tem, da

zavzamejo Tepeleni in Himaro. Italijani delajo ostre protinapade. Po grških uradnih podatkih so Grki na albanskem bojišču od začetka vojne do konca preteklega tedna ujeli 200 italijanskih oficirjev in 7000 vojakov. Med zaplenjenim italijanskim vojnim materialom je skupno 120 topov, 55 protitankovskih topov, mnogo tankov, 250 tovornih avtomobilov, 15.000 motociklov in navadnih koles ter več tisoč pušk. Zajete je bilo tudi mnogo vprežne živine.

Reuter poroča, da

so angleške čete pri ofenzivi v Zapadni puščavi v Egiptu zasedle Sidi Barani.

Angleži so ujeli veliko število italijanskih vojakov, med njimi tri generale. Pozneje so ujeli še dva generala. Angleška vojska je proti zapadu od Sidi Baranija napredovala dalje. Italijani se srdito branijo, a se morajo pred močnim angleškim pritiskom umikati. Število ujetnikov narašča. Kakor pravi zadnja Reuterjeva vest, je angleška vojska že zdaj zaplenila v Zapadni puščavi dvakrat več vojnega materiala, kakor ga je sama uporabila za izvedbo ofenzive. Angleško ofenozo živo podpira tudi angleško vojno brodogojstvo. Posebno mnogo ujetnikov prihaja iz manjših italijanskih vojaških taborišč.

Zadne vesti iz Kaira javljajo,

da so Angleži na egiptskem bojišču dalje napredovali in zavzeli Solum in utrdbo Capuzzo.

Že nekaj dni so se vršili boji v Zapadni puščavi in delno že tudi na libijskih tleh. Angleške čete so prišle pred Bardijo z namenom, da najprej odrežejo od zaledja Solum in Capuzzo, ki stojita tik meje. Obenem sta vojna mornarica in letalstvo izvedla silovite napade na Bardijo, ki je služila Italijanom kot glavno oporišče v bojih zadnjih dni v Zapadni puščavi. Ker so bile zveze Soluma in Capuzzo z zaledjem tako prekinjene, niso mogli Italijani po Reuterjevi vesti obema postojankama več poslati pravočasno pomoči. Italijansko vojsko je oviralo tudi dejstvo, da je bilo že v bojih v Egiptu uničeno ali zaplenjeno zelo mnogo italijanskih tovornih avtomobilov in je vojski manjkalo prevoznih sredstev. Obe italijanski postojanki pa nista padli brez odpora. Zlasti pred Solumom je prišlo do odprtih bojev. Tu so Italijani branili prelaz Halfaye, ki leži južnovzhodno od Soluma. Angleži so morali prelaz zavzeti v bajonetnem napadu na utrjeno italijansko taborišče na vrhu prelaza. Nekatera poročila pravijo, da je bil ves italijanski oddelek, ki je branil to postojanko, uničen. Poročila, ki prihajajo iz turških virov, javljajo, da skuša zdaj angleška vojska izvesti tudi še obkrožitev Bardija, ki je 16 km od egiptovske meje na libijskem ozemlju. Skupno število italijanskih ujetnikov se ceni po isti vesti na 30.000.

Angleško letalsko ministrstvo javlja: V noči na torek so

angleški bombniki izvedli dolg in močan napad na Mannheim.

Napad se je začel že ob 20. in je trajal do jutra. Mnoge važne zgradbe so bile napadene, med njimi elektrarne, železniške naprave, renska luka, tvornice in drugo. Povzročeni so bili mnogi požari. Ta napad je bil že 29. bombni napad angleških letal na Mannheim.

Angleško letalsko ministrstvo objavlja tudi nekaj podrobnosti

o napadu angleških bombnikov na Berlin

v noči na ponedeljek. Prvi napad se je začel nekaj minut pred 21. Vreme na poletu je bilo najprej jasno, nad Berlinom pa so ležali gosti oblaki. Nekatera letala so kljub temu našla odredjene cilje, druga pa so morala vreči bombe na cilje, ki so prihajali šele v drugi vrsti v poštev za napad. Druga serija napadov se je pričela ob 3. zjutraj in je trajala več ur. Vreme je bilo tedaj boljše. Angleški bombniki so napadli elektrarne, železniške postaje in tovarne postaje. V neki elektrarni sta nastala dva velika požara. Isto noč so angleška letala bombardirala Frankfurt ob Meni. Bombardirane so bile železniške naprave, dokli, shrambe za žito in drugo.

Nemški bombniki pa so v noči na torek predvsem bombardirali znova Liverpool.

Napad je trajal nad eno uro. Nemška letala so odvrгла na pristaniške naprave večje številke rušilnih in zažigalnih bomb. Razen Liverpoola je bilo bombardirano v isti noči še neko drugo angleško industrijsko mesto. Zadnje dni je bil v manjšem obsegu bombardiran tudi London. Na obeh straneh terja bombardiranje zmerom tudi precejšnje človeške žrtve.

Iz Singapura poročajo, da

se na meji Siama in francoske Indokine stalno nadaljujejo sovražnosti.

Nedavno so večje skupine siamskih letal bombardirale mesti Bantard in Banapae v Francoski Indokini. Siamsko obmejno vojno poveljstvo je o teh zračnih napadih izdalo sporočilo, v katerem pravi, da je bil napad izvršen kot povračilo za neprestane napade francoskih letal nad siamskim ozemljem. Sporočilo nadalje zatrjuje, da se bodo zračni napadi s siamske strani ponavljali vse do tlej, dokler francosko letalstvo ne bo prenehalo s svojimi zračnimi napadi. Posebno značilen pa je v tem siamskem sporočilu zaključni odstavek, ki pravi, da je siamska vlada še zmerom pripravljena pričeti s francoskimi oblastmi v Indokini pogajanja za dokončno rešitev obmejnih sporov in določitev bodoče mejne črte, kakor je bilo to v načelu določeno že oktobra. Sporočilo izraža željo, naj bi Indokina poslala v siamsko glavno mesto Bangkok svoje zastopnike, ki bi začeli ta pogajanja.

Gospodarstvo

Tedenski tržni pregled

GOVED. Za kg žive teže so se trgovali: v Mariboru na sejmu: debeli voli po 8.50 do 9.75, poldebili po 7.50 do 8, plemenski po 8 do 10, biki za klanje po 6.50 do 8, klavne krave debele po 7 do 8, plemenske po 7.50 do 9, krave za klobase po 4.75 do 6.50, mlazne krave po 7 do 9, breje po 7 do 8.50, mlada živina po 7 do 9, teleta po 9 do 12 din; v Kranju na sejmu: voli in telice I. po 9.50, II. po 8.50, III. po 7.25, krave I. po 8.25, II. po 7.25, III. po 5.75, teleta I. po 13, II. po 12 din; v Celju: voli I. po 9, II. po 8.50, III. po 7.50 do 8, telice I. po 8.50, II. po 8, III. po 7.50 do 8, krave I. po 7, II. po 5 do 6, III. po 4 do 5, teleta I. po 11, II. po 10 din; v Ljubljani: voli in telice I. po 9 do

9.50, II. po 8.50 do 9, III. po 8 do 8.50, krave I. po 7.50 do 8, II. po 6 do 7, III. po 5 do 6, teleta I. po 9 do 10, II. po 9 din; v Novem mestu: voli I. po 8.50 do 9, II. po 8, III. po 7 do 8, telice I. po 8.50, II. po 7 do 8, III. po 7, krave I. po 7 do 7.50, III. po 6 do 7, teleta I. po 9, II. po 8 do 9 din.

SVINJE. Za kg žive teže so se trgovali: v Kranju: špeharji po 15 do 16, pršutarji po 14 do 15, v Novem mestu: špeharji po 13 do 15, pršutarji po 10 do 13, v Celju: špeharji po 15 do 16, pršutarji po 13 do 14, v Ljubljani: sremski špeharji po 17.75 do 18.50, pršutarji po 13 do 14 din.

KRMA. V Kranju: lucerna 125 do 150, seno 125 do 150, slama 75, v Novem mestu: lucerna 150, seno 90 do 105, slama 60, v Celju: lucerna 140, seno 110 do 115, slama 60, v Ljubljani: seno 100 do 130, slama 60 din za 100 kg.

KROMPIR. V Kranju 175 do 200, v Novem mestu 175 do 200, v Celju 200, v Ljubljani 150 do 200 din za 100 kg.

FIZOL. V Kranju 600 do 900, v Novem mestu 500 do 800, v Celju 600 do 700, v Ljubljani 600 do 800 din za 100 kg.

SIROVO MASLO. V Kranju 48 do 52, v Novem mestu 44, v Celju 40 do 56, v Ljubljani 36 do 40 (čajno 46 do 54) din za kg.

JAJCA. V Kranju 2, v Novem mestu 1.75, v Celju 1.75 do 2, v Ljubljani 1.75 do 2 din za kos.

TRDA DRVA. V Kranju 140 do 150, v Novem mestu 100 do 120, v Celju 112.50, v Ljubljani 155 do 170 din za kubični meter.

SIROVE KOŽE. V Kranju: goveje 23, telečje 26, svinjske 14 do 15, v Novem mestu: goveje 25, telečje 28, svinjske 15, v Celju: goveje 28 do 30, telečje 28 do 32, svinjske 8 do 10, v Ljubljani: goveje 26 do 30, telečje 28, svinjske 6 do 12 din za kg.

VOLNA. V Kranju: neoprana 68 do 72, oprana 82, v Novem mestu: neoprana 45, oprana 50 din za kg.

MLEKO. V Kranju 2.50 do 3, v Novem mestu 2 do 2.50, v Celju 2.50 do 3, v Ljubljani 2.50 do 3 din za liter.

ZABELA. V Kranju: slanina 24 do 26, svinjska mast 26 do 28, v Novem mestu: slanina 25, svinjska mast 28, v Celju: slanina 24 do 25, svinjska mast 29, v Ljubljani: slanina 25 do 26, svinjska mast 28 din za kilogram.

VINO. Pri vinogradnikih se je dobilo v novomeškem okolišu navadno mešano vino po 6 do 8, finejše sortirano pa po 9 do 11 din za liter.

Vrednost denarja

Na naših borzah smo dobili v devizah 17. t. m. (prve številke službeni tečaj, drugi v oklepajih tečaj na svobodnem trgu):

1 angleški funt za 174.57 do 178.77 (za 215.90 do 219.10) din;

1 ameriški dolar za 44.25 do 44.85 (za 54.80 do 55.20) din;

1 švicarski frank za 10.29 do 10.39 (za 12.71 do 12.81) din;

Vojna škoda se je trgovala v Beogradu po 456.50 do 457 din.

SEJMI

Sejmi

23. decembra: Rakek;

27. decembra: Vitanje, Radeče, Vrhnika;

28. decembra: Dob pri Domžalah.

Drobne vesti

= Novi predpisi o mletju pšenice in o pšenično-turšičnem kruhu. Dne 11. t. m. je bila objavljena v »Službenih novinah« nova uredba o mletju in kruhu. Po tej uredbi meljejo od 15. t. m. vsi mlini v državi pšenice tako, da iz 100 kg pšenice (s hektolitrsko težo 76 kg) dobijo 85 kg enotne presejane moke. Za mletje te enotne moke se mora uporabljati pšenica, ki je za mletje pravilno pripravljena. Če je hektolitrska teža pšenice manjša kakor 76 kg, bo mlin izmlel za vsak kilogram hektolitrske teže pod 76 kg za pol kilograma enotne moke manj. Če pa je hektolitrska teža večja, potem bo mlin za vsak kilogram hektolitrske teže preko 76 kg izmlel pol kilograma enotne moke več, vendar more izmleliti iz 100 kg pšenice največ 87 kg enotne moke. Vsak začeti kilogram hektolitrske teže se računa kot cel kilogram. Izjemno od teh predpisov se sme pri mletju na merico izmleliti prosta nepresejana moka. Bela moka se sme mleti samo na račun države, odnosno banovine Hrvatske v mlinih, ki jih določi minister za trgovino in industrijo, odnosno ban banovine Hrvatske. Mletje bele moke pa se vrši v teh mlinih pod stalnim nadzorstvom komisarijev. Za izdelovanje kruha za prodajo se sme rabiti samo enotna pšenična moka. Pri peki kruha se mora uporabiti 70 odstotkov enotne pšenične moke in 30 odstotkov presejane turšične moke. Enotna pšenična moka se lahko nadomesti do polovice z rženo moko, turšična moka pa se lahko nadomesti do polovice z rženo moko, turšična moka pa se lahko nadomesti do dveh tretjin s krompirjevo moko. Od 1. januarja se bo smel stavljati v promet samo kruh, izdelan po teh predpisih. Iz-

F. Gobey:

23

Umor na plesu

Na koncu četvorke je dejal spet Gaston: »Torej jutri bo Berta prosta. Vrnila se bo domov...«

»Zelega sem, da bi se preselila k meni,« je odvrnila gospa Cambryjeva, »toda vaš stric se je temu odločno upiral. Obiskovala bom Berto vsak dan in ji svetovala, naj tudi vas sprejme.«

»Bog ve, ali bo ona to hotela?«

»Zakaj pa ne? Vsaj vpičlo mene.«

»Ali vam je stric kaj rekel, da bo pod stalnim policijskim nadzorstvom?«

»Da, rekel je to, toda vse to naju ne bo nič oviralo. Berta bo samo toliko odhajala od doma, da bo obiskovala svojo sestro. Jaz bom pa skušala od nje zvedeti, kje je bila v tisti usodni noči, ker je to za vašega strica najtemnejša točka. O tem je molčala, najbrž zato, da bi prikrila kakšno skrivnost, ki ni samo njena. Če se mi bo zaupala, bom morda našla kakšno pot, da povem sodniku toliko, kolikor je nujno, da neha sumničati Berto, da pa zaradi tega vendar ne bo nihče drug trpel.«

»Bog naj vam vse to poplača, gospa! Samo vi jo lahko rešite in rešili jo boste.«

V tem je bilo četvorke konec. Plesalci so dovedli plesalke na njihove prostore. Ko se je lepa vdova poslavljala od Gastona, mu je rekla:

»Jutri vam bom pisala, da boste vedeli, kdaj lahko pridete gospodično Berto obiskat. Nocoj se ne bova več videla, ker bom kmalu odšla.«

Gaston se je ves srečen poslovil od nje, potem pa je šel v dvoranco, odkoder se je videlo po vsem velikem plesišču.

Sluge so začeli deliti okrepčila in pijačo. Potem so se začele priprave za kotiljonski ples. Gaston je opazil, da je markiza odbrala Preborda za plesnega mojstra, Nointela pa za svojega plesalca.

»Kaj, vraga, zdaj on namerava?« je pomislil Gaston. »Kaj je mislil s svojim mojstrskim udarcem, ki mi je o njem govoril? Kako misli premagati markizo Barancosovo? Pri kateri kotiljonski sliki bo udaril s svojim orožjem?«

To pa ni bilo tako lahko uganiti, ker je imel kotiljonski ples dosti raznih slik in razen tega je imela dvojica plesalcev, ki ga je vodila, pravico, da je lahko razpored menjala, kakor ga je hotela.

Markiza je bila zelo razigrana in je neprestano dražila Nointela.

»Povejte mi, gospod stotnik,« je rekla Nointelu, »zakaj ima Prebordova plesalka pavovo perje na obleki? Tista miss Smithsonova.«

»Menda je vedela, da bo plesal Brebord z njo. Lepe oči ima ta Američanka.«

»In pet milijonov tudi. Samo da bi vzela Preborda! Takrat bo siromak. Jaz bi se mu kar rada maščevala.«

»On bi vam bil samo hvaležen.«

»Menda je zelo na denar udarjen. Vidite, tudi za žensko časih ni dobro, če je bogata.«

»Če je grda... Če je pa lepa kakor vi...«

»Tudi lepa ženska je v tem primeru nesrečna, ker ne ve, ali ljubi moški njo ali pa njen denar. Grda ženska to takoj odkrije.«

»Torej bi bili vi radi siromašni?«

»Če bi vedela, da bom ljubljena. Ali veste, o čem sem sanjarila?«

V tem trenutku je prišel Prebord po markizo za prvo sliko. Kot kraljici plesa je bila ta slika dodeljena njej.

Potem so sledile še druge slike in med njimi se je markiza pogovarjala z Nointelom.

»Ali mi verjamete, da znam odkrivati misli?«

»Če bi uganili moje, bi mi takoj pokazali vrata.«

»Ali me sovražite, stotnik?«

»V dnu mojega srca je čuvstvo, ki je živo nasprotje sovražstva.«

»Jaz opraščam vse, samo ravnodušnosti ne.«

»Tudi jaz,« je dejal Nointel in se zazrl v markizine črne oči.

»Gledate me, kakor bi bili zaljubljeni.«

»Kaj naj storim, da vam to dokažem?«

»Ali se tega ne morete sami domisliti?« je odvrnila markiza in se nasmehnila. »Kde pa je tistile svetlolasi mladenič?«

»To je Lolif, ki so ga zadnje dni omenjali vsi parčki listi.«

»Pri kakšni priložnosti?«

»Pri plesu v operi.«

»Kako pa je on s tem plesom v zvezi?«

»Prvi je odkril mrtvo Julio Orcivalovo.« Gospa Barancosova je prebledela.

»Da, da, spominjam se. Kaj pa opazujete mojo pahljačo? Prisegam vam, da ni z Japonskega.«

»Ali se tudi te malenkosti še spominjate?«

jemmo smejo obča upravna oblastva prve stopnje dovoliti, da se peče kruh iz bele moke v določenih količinah za potrebe bolnikov in bolnišnic. Kruh s predpisanim dodatkom turščice, odnosno krompirjeve moke se lahko prodaja isti dan, ko je spečen. Za pregreške proti tem predpisom so določene precej stroge kazni.

Dopisi

IVANJKOVCI. Gledališka družina tukajšne sokolske čete pripravlja igro »Deseti brat«, ki jo namerava uprizoriti na Stefanovo 26. t. m. v tukajšni dvorani. Pridite! — Letošnji praznik zedinjenja sta tukajšna sokolska in gasilska četa skupno prav lepo proslavili. Zjutraj sta se koporativno udeležili sv. maše v svetinjski župni cerkvi. Popoldne ob 15. uri so se zbrali pripadniki obeh čet, obožništvo, javni nameščenci in mnogo drugega občinstva v tukajšni lepo okrašeni dvorani pred podobo N. Vel. kralja Petra II. Na sporedu so bili govori, deklamacije, recitacije in pevske točke. Prečitana sta bila tudi razelasa Zveze Sokolov kraljevine Jugoslavije in gasilske zajednice. Spored je trajal nad eno uro in se je končal z državno himno. Vsem sodelujočim najlepše priznanje!

MALA NEDELJA. Sokolska četa uprizori na Stefanovo 26. t. m. ob pol 16. (pol 4.) uri v svojem domu krasno pravljico igro s petjem in godbo »Kralj Matjaž«. Oglejte si igro od blizu in daleč! — Vodnikove knjige se dobijo pri poverjeniku. — Sokolska knjižnica in čitalnica posluje redno vsako nedeljo. Obiskujte knjižnico in čitalnico!

SV. JURIJ OB ŠČAVNICI. Tudi naša sokolska četa je lepo proslavila državni in sokolski praznik 1. decembra. Ob tej priliki je br. starosta izročil vrsti moškega naraščaja diplomo, nekaterim članom pa diplome in vojaške medalje dobrih strelcev, ki so si jih pridobili na župnih strelskih tekmah. — Dne 6. t. m. popoldne smo priredili kakor doslej že vrsto let miklavževanje za sokolske deco. Sv. Miklavž je obdaril 54 sokolskih otrok. Poklonil je rozen slaščic in šolskih potrebščin najpotrebnejšim nogavice in blago za srajce. Naša deca je zelo hvaležna sv. Miklavžu, da je ni pozabil v teh hudih časih.

ZIGARSKI VRH PRI SEVNICI. Pri nas so ceste do našega naselja v tako slabem

»Kako se je ne bil! Kaj pa je s tisto siroto, ki so jo zaprli?«

»Pravijo, da jo bodo zaradi pomanjkanja dokazov izpustili.«

»To me veseli. Dogodek je zakrit s skrivnostjo, ki je morda nihče ne bo nikoli razvozlal.«

»Francoski sodniki niso slabi! Gospod Roger Darcy vodi preiskavo.«

»Tako? Ali je morilki že na sledu? Pravi morilki, mislim.«

»V loži je bilo tisto noč več žensk.«

»Ali je to zanesljivo?«

»Zanesljivo. In našel bo pravo. Videli boste!«

»Če je kakšna ženska prizadeta, je iz boljših krogov. Preproste ženske ne ubijajo.«

Kotiljon je zdaj prišel do točke, ko dajejo dame svojim plesalcem smešne krinke. Prebort je moral trikrat plesati okoli dvorane z velikanskim nosom, ubogi Lolif pa se je prav tako dolgo potil v veliki oslovski glavi iz lepenke.

Potem je prišla plesna slika s klobukom. Najprej dajo pri tej sliki plesalke v velik klobuk kakšen svoj predmet, največkrat robček ali pahljačo. Potem vzame vsak plesalec po en predmet iz klobuka in pleše z njegovo lastnico.

Potem pride naslednja slika. Gospodje dajejo damam majhne spominčke brez posebne vrednosti. Toda markiza, ki je hotela pokazati, kako je bogata, je v ta namen nakupila cel kup prstanov, zapestnic, igel z dragim kamenjem in podobnega nakita.

Nointel je upal, da se mu bo pri tej sliki posrečila zvižaja, ki jo je bil zasnoval. Ko je stopila markiza k svojemu oskrbniku, da bi se prepričala, ali so že vsi predmeti na

stanju, da ponekod niti s praznim vozom ni mogoče voziti po njih. Avtomobilisti plačujejo davščine v cestni sklad za uporabo cest, dobro pa bi tudi bilo, če bi lesni trgovci, odnosno njih prekupčevalci prav tako prispevali za občinska pota. Nekateri izmed njih so tako brezobzirni, da vozijo, kjer se jim ljubi in se ne ozirajo na škodo, ki jo delajo

svojem prostoru, je Nointel vzel iz žepa dragoceni gumb, ki mu ga je bila zaupala gospa Majore.

Odločilni trenutek se je bližal.

Gospa Barancos je stopila med plesalke in dala Smithsonovi klobuk z darili. Američanka je nato podala klobuk plesalcem in vsak je vzel iz njega darilo za svojo plesalko. Ko se je markiza vrnila k Nointelu, se je sklonila k njemu in mu rekla:

»Kako tem ženskam žare oči! In vendar so vse bogate. Verjemite mi: če bi stresla po tleh vse dragulje, ki so v tem klobuku, bi se steple med seboj.«

»Vi bi bili zmožni napraviti tudi to šalo.«

»Morda.«

»Časih vam pridejo takšne misli, kakor bi bili kakšna cesarica iz rimskih dob.«

»To je zaradi tega, ker sem živela v deželi, kjer imajo še sužnje.«

»Saj jih vi še imate!«

»Morda vas? Prezirala bi vas, če bi bili moj suženj.«

»To pomeni, da bi me ljubili, če bi bil vaš gospodar.«

»To je res. Ne bi marala imeti za gospodarja človeka, ki ga ne bi ljubila. Čakajte, zdaj pridete pa vi kmalu na vrsto. Upam, da mi ne boste dali kakšnega darila, ki sem ga jaz namenila svojim gostom.«

»Seveda ne!«

»Toda brez dragulja jaz ne plešem.«

»Če vam bom dal dragulj, ki je moj, boste morali valček odplesati z menoj.«

»Ali nisem smešna?« je vzkliknila markiza in zardela.

»Ta predmet je zelo majhen. Najprej vam bom dal tisto, kar bom vzel iz klobuka. Vi

Ali ste storili vse, da obvarujete v bodoče Vašega otroka zobobola? Navadite ga pravočasno na redno čiščenje zob, zjutraj in zvečer, s Sargovim Kalodontom.

Sargov Kalodont prizanesljivo polira zobno sklenino in temeljito čisti zobe. Prepreči tvorbo zobne naslage, ki v poznejših letih navadno povzroča zobni kamen.

SARG

KALODONT

proti
zobnemu
kamenju

Velika tuba je posebno ekonomična!

ob cesti. Mlada drevesca, ki jih ovirajo, pomandrajajo ali pa kar posekajo. Prizadeti.

O MRTVIH GOVORIMO LE DOBRO

A: »Kako, vi ste še vedno živi?«

B: Zakaj bi ne smel biti živ?«

A: No, včeraj sem govoril s človekom, ki je o vas pripovedoval le dobre reči.«

boste to vrnili v klobuk, da svojih gostov ne oškodujete. Potem vam bom dal...«

»Svoj spominček.«

»Da. Pa ga ni treba vzeti, če vam ne bo všeč. Toda valčku se ne odrečem.«

Medtem je krožil neizčrpni klobuk od rok do rok. Naposled ga je Američanka ponudila še stotniku. Vzel je iz klobuka dragulj in ga ponudil markizi, ta pa ga je med pleskanjem vseh navzočih izročila nekemu dekletu, ki je komaj zapustilo vzgojevališče. Stotnik je zaplesal z markizo in ji pokazal dragocen gumb, ki ga je držal v levici. Markiza ga je pogledala, nekoliko prebledela, vzela gumb in si ga naglo spustila v nedrje.

Tega ni opazil nihče. Kmalu potem je dala markiza znamenje, da je prišel čas večerje.

»Pustil sem, da me je premagala kakor otroka,« je pomislil stotnik. »Na vse sem računal, samo na to ne, da mi bo ta ženska gumb odnesla. Zdaj sem razorožen. Ubogi Darcy! Kaj naj mu rečem? Najbolje bo, če bom molčal. On tako ni vedel, v čem je bila prav za prav moja preizkušnja. Sicer pa še ni vse izgubljeno. Markiza me je povabila na lov v Normandijo. Tam bo še lepša prilžnost, da izvečem iz nje, kar me zanima.«

Darcy je stopil k njemu in ga prijel pod roko. Stotnik mu je šepnil:

»Izmaknila se mi je.«

»To sem pričakoval,« je odvrnil Gaston.

»Ali mi nisi zaupal?«

»Sem. Toda ni se ti pač posrečilo.«

»To je samo trenuten neuspeh. Prosim te, ne obupaj.«

»Saj ne obupujem. Govoril sem z gospo Cambryjevo.«

»Ali ti je obljubila svojo pomoč?«

»Obljubila mi jo je.«

Novice

* **Umrila je teta Nj. Vis. kneginje Olge.** Iz Aten poročajo, da je umrla grška princesa Marija, hči pokojnega grškega kralja Jurija I. Pokojnica se je rodila l. 1876. in se je leta 1910. omožila z ruskim knezom Georgijem Mihajlovičem, ki je padel med revolucijo leta 1919. Leta 1922 se je princesa Marija poročila z grškim admiralom Periklom Joanid-som. Princesa Marija je živela drugače v Rimu, odkoder se je vrnila v Grčijo, ko se je začela vojna.

* **Admiral Wickerhauser je umrl.** Po daljšem bolehanju je umrl v Zemunu upokojeni admiral Viktor Wickerhauser, ki je bil po letih najstarejši mornarski oficir jugoslovenske mornarice in njen bivši poveljnik. Rodil se je v Zagrebu leta 1866. Že v gimnazijskih letih ga je vlekle k morju, zato je 1881. vstopil v pomorsko vojno akademijo na Reki, ki jo je dovršil z odličnim uspehom leta 1885. Preplul je mnogo morij. V svetovni vojni je bil spočetka načelnik obvege vojnega oddelka pri mornariškem poveljstvu na Dunaju. Leta 1917 je bil povišan v kontradmira in postavljen za poveljnika rečnega brodogoja. Vendar je bil še tisto leto upokojen zaradi nezaupljivosti nekaterih njegovih nasproti jugoslovenskim oficirjem. Takoj po prevratu se je Wickerhauser stavil na razpolago narodnemu svetu (veču) v Zagrebu. Kmalu nato je bil sprejet v vrste naših mornarskih oficirjev. Poklicali so ga v Beograd, kjer je prevzel službo načelnika mornariškega oddelka v ministstvu za vojsko in mornarico, kjer je pokazal svoje odlične sposobnosti. Leta 1929. je bil postavljen na čelo kraljevske mornarice. Dve leti nato je bil povišan v admira. Ko je leta 1932 imel za seboj 46 in pol leta službe, je prosil za upokojitev. Zavoljo izredno lepega značaja je bil priljubljen v vsem oficirskem zboru. S svojim delom si je zagotovil časten spomin v naši narodni zgodovini.

* **25-letnica mučeniške smrti dušnega pastirja.** Pred 25 leti na dan 15. decembra leta 1915. je v Kačanački Klisuri umrl mučeniške smrti škofski mitropolit Vičentije. V vasi Ušću v studeniškem srezu se je rodil 1853. kmečkim staršem sin Vasilije, ki je šel v samostan in tam doštudiral v duhovnika. Ko je bilo s smrtjo mitropolita Sevastijana izpraznjeno mesto poveljarja škopske škofije je srbska vlada določila Vičentija za

njegovega naslednika. Leta 1905. je bil Vičentije Krdžić izvoljen za mitropolita škopske škofije. Sodeloval je s prosvetnimi delavci in s srbskimi političnimi prvaki mnogo storil za osvobodjenje srbskega naroda izpod tuje jarma. Posebno na prosvetnem področju so bile njegove zasluge zelo velike. Usodno zanj pa je bilo l. 1915. Ko se je srbska vojska umikala proti Albaniji, se je pregnanemu narodu pridružil tudi mitropolit Vičentije. Prišel pa je samo do Prizrena. Videvši nepopisne težave, s katerimi se je moral boriti srbski narod, je sklenil, da ostane z njim v suženjstvu. Vedel je, da ga čaka najhujše, in junaško je govoril onim, ki so zapuščali rodna tla: Srečno potujtel! Bog bo naklonil, da boste ostali zdravi in da se boste vrnili v svobodno Srbijo. Tedaj ne pozabite menel! Če vam ne bo predaleč, pridite na moj grob in prižgite voščenko za pokoj moje duše! Ostal je, toda ne dolgo. Nekoliko dni pozneje se je izpolnilo njegovo prerokovanje. Priče, ki še žive, vedo povedati, da je bil 15. decembra še interniran v Uroševcu. Ponoči tega dne so njega in več drugih duhovnikov nekam odvedli. Nihče ni vedel ničesar natančnejšega, kaj se je z njimi zgodilo. Po Kosovem pa so se začele širiti govorice, da so mitropolita Vičentija odvedli v Kačaniško Klisuro, ga polili s petrolejem in zažgali. Veter, ki je tisto noč izredno močno pihal, je raznesel njegov pepel.

* **Šolske počitnice o božiču** bodo trajale na vseh šolah v državi od 22. decembra do 10. januarja, torej v celoti 20 dni.

* **Rodnost v Jugoslaviji.** Časopis »Socialni arhiv« objavlja podatke o številu rojstev v Jugoslaviji v razmerju s številom prebivalstva. Po teh podatkih, ki upoštevajo zadnja tri leta, je prišlo na 1000 prebivalcev v vrbaski banovini 48.8, v drinski 43.3, v vardarski 42.9, v primorski 36.5, v moravski 34.1, v zetski 33.6, v savski (zdaj banovini Hrvatski) 29.4, v dunavski 27.2 in v dravski 26.7 rojstev na leto. Slovenija je torej glede rodnosti najslabša, siromašna vrbaska banovina pa najboljša. Slabše od Slovenije je samo še upravno področje mesta Beograda, ki izkazuje na 1000 prebivalcev samo 19 rojstev na leto.

* **Delavci so odkrili nove plasti premoga v Zagorju.** Zagorska občina vrši kanalizacijo na banovinski cesti. Pri kopanju jarkov za polaganje cementnih cevi pa so delavci ob Mihelčičevem travniku našli na prav lepe premogovne plasti, ki držijo proti zagorski cesti. Rudarji so pa tudi z velikim veseljem

prispeli po 680 m dolgem rovu, ki so ga izkopali v Podstrani, do premogovnih plasti, ležečih pod hribom Malovrhom in njegovi neposredni bližini. Bolj in bolj se utrjuje staro prepričanje, da bo Zagorje imelo za več stoletij dovolj premoga in s tem tudi za služka.

* **Preskrba Zagreba s kruhom.** Na nedavni seji zagrebskega mestnega odbora za prehrano prebivalstva je zagrebski župan Starčević poročal o svojih razgovorih z banom, kateremu je predložil podrobno poročilo o prehrani mestnega prebivalstva, posebno pa o njegovi preskrbi s kruhom. V svojem poročilu je župan naglasil, da so vse težave zdaj premagane. Izdani bodo strogi ukrepi proti pekarni, ki jim je bilo razdeljeno 100 vagonov moke za kruh, a so iz njih napekli zemlje, tako da so lahko prodali po 20 din sleherni kilogramu zemelja iz te moke. V primeru potrebe bo občina ustanovila lastne pekarnice ali pa se bo peka kruha uredila na vojaški način.

* **Mariborčani za obmejno mladino.** Tudi letos bodo domoljubna srca, ki imajo svoje žarišče v obeh mariborskih združenjih Družbe sv. Cirila in Metoda, omogočila božično obdarovanje pomoči potrebne obmejne mladine. Noč in dan so bile na delu pridne roke, ki so pripravljale zbrano in nakupljeno blago za odpravo na razne obmejne postojanke. Dve sobi šole v Razlagovi ulici sta bili polni perila, pletenin, obleke, obutve, šolskih potrebščin in drugega. Vse blago, ki bo te dni razveselilo srca obmejne šolske mladine, je vredno 275.000 dinarjev. Od tega predstavljajo samo čevlji vrednost 180 tisoč dinarjev. Letošnjo božičnico naše dece ob meji so podprli z izdatnim prispevkom glavna uprava Družbe sv. Cirila in Metoda, potem razna domoljubna in človekoljubna združenja, industrijska in trgovinska podjetja in drugi. Vsem dobrotnikom najlepša hvala. Zahvala pa gre tudi neutrudnim zbirateljcem in zbirateljicam, »Vesni« in mariborskim šolam, zlasti dekliškim meštanskim, katerih gojenke so neumorno pletle in sodelovale pri obsežnih pripravah.

* **Knjige Vodnikove družbe so letos povsod deležne pohvale in priznanja.** Starim in mladim, deželanom in meščanom, so prinesle obilo zabave in koristnih sodobnih naukov. Ker je njih naklada omejena, jih po novemu letu ne bo več dobili. Zato še enkrat opozarjamo ljubitelje zanimivega in koristnega štiva, naj pohite z naročilom, da ne bodo ostali brez letošnjega slovstvenega daru

»Imenitno! Jaz bom pa med tem še iskal in iskal.«

»Ali misliš, da je markiza kriva?«

»Tako nekako se mi zdi.«

»Resnico mi tajiš. Videl sem, kaj je bilo med vama, ko sta plesala.«

»Kaj si videl?«

»Prebledela je, ko si ji skrivaj nekaj dal. Ali je bilo kakšno ljubezensko pismo?«

»Vidim, da sumiš vame. Potrpi! To je bil šele začetek konca!«

XIII.

Dan po plesu pri markizi Barancosovi se je v odprti kočiji ob devetih dopoldne vozilo mlado dekle in vdihavalo z vsemi pljuči sveži zrak enega redkih lepih zimskih dni.

Bila je Berta Lesterelova. Še pred zoro jo je zbudila prednica v ječi in ji sporočila, da bo smela zapustiti jetnišnico. Berta bi se bila od veselja skoraj razjokala. Toda potem je še zvedela, da je izpuščena samo začasno in njeno veselje se je izpremenilo v trpek občutek zagrenjenosti. Poklicali so voz brez strehe, da bi ji detektiv, ki ji je bil določen, lahko sledil.

Ko je Berta med potjo premišljala o tem policijskem nadzorstvu, je sklenila, da bo prosila preiskovalnega sodnika, naj jo pošlje nazaj v zapor. Zato je vozniku velela, naj jo pelje v sodno palačo.

Detektiv, ki se je vozil za njo, se je zelo začudil, ko je videl, da je pred sodiščem izstopila. Tu pa ji je sluga povedal, da gospoda Darcyja ni v pisarni in da ga sploh ves dan ne bo.

Tedaj je sklenila, da se odpelje k svoji zaščitnici, gospej Cambryjevi, in jo poprosi, naj ona sporoči njeno željo sodniku.

Detektiv ji je tudi tja sledil.

Ko se je ustavila pred hišo gospe Cambryjeve, je sluga povedal, da je gospa že zgodaj zjutraj odšla od doma. Da je bila črno oblečena in da je najbrž šla h kakšni zadušnici. Dodal je, da se bo gospa vsekakor vrnila do kosila. Berta je odvrnila, da se bo čez dobro uro vrnila in je naročila vozniku, naj jo odpelje v Bulonski gozd, ki je bil nedaleč od tam. Hkrati pa ga je tudi prosila, naj je ne vozi po preveč obljudenih ulicah, ampak tam, kjer je malo ljudi.

Detektiv ji je seveda tudi tu sledil in se je izpraševal, kako se bo ta izlet končal.

Potem si je Berta zaželela, da bi se malo izprehodila. Velela je vozniku, naj obstane. Tedaj je začela iz daljave konjski topot.

»Peljite dalje!« je ukazala vozniku.

Toda še preden je mogel voznik pognati, se je pokazal pred njo Gaston Darcy, ves blede od veselja in ganjenosti.

»Vi tu?« je vzkljnil in obstal ob vozu.

»Nisem mogla računati s tem, da vas bom videla tu,« mu je dejala s pridruženim glasom.

»Naposled vas vidim. Torej ste zdaj prosti!«

»Prosta! Poglejte!« in pokazala mu je detektiva, ki ji je sledil.

»Čemu zasledujete ta voz?« je Gaston ostro vprašal spremljevalca.

»Ker mi je tako naročeno. Sicer pa to vas nič ne briga.«

»Gospod,« je rekla Gastonu, ki je pokazal detektivu hrbet. »prosim vas, poiščite svojega strica in prosite ga, naj me pošlje nazaj v zapor.«

»Kaj!« je vzkljnil Gaston. »Vi hočete?«

»Boje se v zaporu kakor v takšni svobodi.«

Bila sem v sodni palači, pa gospoda Darcyja nisem našla. Potem sem se peljala h gospej Cambryjevi in tudi nje ni bilo... Zato sem mislila, da je najbolje, če se malo peljem na izprehod, dokler se ona ne vrne.

»Ali nič ne mislite na tiste, ki vas ljubijo?«

»Mene lahko samo pomiljujejo ljudje. Ljubiti me ne more nihče.«

»Dobro veste, da sem vas ljubil, in moji občutki do vas se še niso izpremenili. Samo besedo recite, da hočete postati moja žena. Ne zamerite mi, da govorim tako pred detektivom in pred vašim voznikom... Rad bi, da bi me ves svet čul... To vam bom tudi ponovil pred gospo Cambryjevo, ki se z mojo odločitvijo strinja.«

»Gospa Cambryjeva. To ni mogoče. Tega ona ne more želeli.«

»Ona želi, da postane njena nečakinja.«

»Njena nečakinja?«

»Da, ona bo vzela mojega strica, toda ne prej, dokler vas ne izpusti in ne neha zasledovati. To mu je že rekla.«

Berta je zajokala.

»In vi, gospodična, bi se radi vrnili v zapor v trenutku, ko prevzema veselje moje srce! Ti ljudje niso razumeli stricovih navodil... On ni zahteval nadzorstva. To se bo še danes izpremenilo.«

»Če bi mogla to upati?«

»Obljubljam vam. Snoči sva o tem govorila.«

»Jaz še drugače ne bi vrnila v svoje stanovanje.«

»Morate se vrniti, ker vas bo gospa Cambryjeva obiskala.«

»Kako? Ali vam je mar to sama rekla?«

(Dalje)

te naše zaslužne ljudske knjižne matice. Vodnikove knjige (Pratiko 1941., povesti »Pod špike« in »Rožno devico« in poljudno-strokovno knjigo »O rastlinski, ljudski in živalski prehrani«) naročite za 20 dinarjev lahko pri krajevnih poverjenikih, v Ljubljani v družbini pisarni, Knaflijeva ulica 5. V Mariboru v knjigarni Tiskovne zadrage, Cankarjeva ulica 1 in v Celju pri upravi »Jutra«. Ko bo izdaja razprodana, bo vse povpraševanje zaman! Zato brž v krog Vodnikovcev!

* **Zužemberk je dobil elektriko.** Te dni je prvič zagorela prepotrebna električna luč v Zužemberku in sosednem Šmihelu. Slovesnost prižigala je bila prava lepa. Udeležili so se je tudi ban g. dr. Natlačen in drugi zastopniki javnosti. Elektriko dobe tudi ostale vasi zužemberške občine.

* **Hrvatski frankovci in nacionalizem.** Splitski »Narodni list« prinaša uvodnik o hrvatskih nacionalistih, kjer obravnava vprašanje hrvatskih frankovcev. List navaja namen pravega nacionalizma, ki je v popolni narodni neodvisnosti in v prepričanju, da more narod živeti z lastnimi silami brez pokroviteljstva in brez tujih svetovalcev. Nazori frankovcev pa so temu namenu docela nasprotni in pristavljajo svoj lonček k tujem ognjišču. Sicer pa. izvaja list, če kdo hoče in že mora biti hlapec, naj bo! Toda tega svojega hotenja naj ne imenuje nacionalizem, ker je to protislovje in zanikanje nacionalizma. Frankovci so skupina, ki žari od sovraštva in hlepi po hlapčevstvu. Teh ljudi ni niti sram, da se javno vojskujejo zoper večino v svojem hrvatskem narodu s petardami in letaki. Njihovo sovraštvo in hlapčevstvo je prišlo do polnega izraza 1. decembra v Zagrebu in Splitu. V Splitu so demonstrirali proti vencem na spominski plošči tistih, ki so padli v boju proti avstro-ogrske-mu hlapčevstvu, v Zagrebu pa so nadaljevali petarde na javnih krajih mesta na naslove, ki mnogo pomenijo v zdajšnjem političnem življenju banovine Hrvatske. Hudo nam je,

da te in take trpi v svojih vrstah Hrvatska seljaška stranka na svojem skrajnem levem krilu.

* **Ne hodite okoli vojaških naprav.** Pisali smo že, da je ministarstvo za vojsko in morarico objavilo več primerov, ko so se nepoklicane osebe podnevi ali celo ponoči približale vojaškim skladiščem in drugim poslopjem ali pa so šle po nedovoljeni poti. Zagrebško mestno županstvo je zavoljo tega objavilo obširno opozorilo. Ker nič ne škoduje, če se dober nasvet dvakrat pove, povzemamo: Stražarji vojaških zgradb morajo po zakonu ustaviti vsakega sumljivca in morajo streljati, ako se sumljivci na njihov poziv ne ustavi. Stražar pa se lahko tudi takoj posluži orožja, preden neznanca pokliče, če se mu zdi sumljiv. To se lahko zgodi zlasti v današnjih razmerah, ko mora biti pozornost potrjena in mora biti dostop k vojaškim državnim zgradbam prepreden. Nevedni ljudje se na stražarjev poziv ne ustavijo in se ne vrinejo, temveč se vzprotijo in se skušajo pripraviti. Tudi v takem primeru ima stražar pravico rabiti orožje. Občinstvo se torej opozarja, da se mora vsakdo brezpogojno pokoriti pozivu in nalogam stražarjev, ki varujejo vojaške naprave.

* **Sneg in mraz po vsej Jugoslaviji.** Po gosti megli, ki je pred dnevi pokrivala večji del Jugoslavije, je pretekli teden tudi izven Slovenije marsikod močno snežilo. Posebno mnogo ga je padlo v Gorsjem Kotaru in v Liki. Pa tudi v Hrvatskem Zagorju ga je marsikje do 40 cm. S snegom je skoro povsod nastopil tudi izredno hud mraz.

* **Sita gospoda izziva.** »Hrvatski dnevnik« posveča poseben članek zlikovcem, ki trosijo po Zagrebu razne protidržavne in protihrvatske letake ter mečjo od časa do časa po zagrebških ulicah petarde. List obtožuje za to delovanje razne zagrebške gospode in dame, ki se sprehajajo po Zagrebu v krznenih plaščih in se vozijo z avtomobili. Med drugim piše: »Imeli smo priložnost opazovati

to gospodo, ko je demonstrirala po Trešnjevki proti ljudskemu kruhu. Videli smo med njo tudi človeka, ki je dobavljal moko za ta kruh. Nedavno je aretirala zagrebška policija mlado dijakinjo, ki je s čopičem mazala po stenah hiš razne napise. Dijakinja je hčerka zelo bogatega očeta in se vozi na predavanja na vseučilišče z avtomobilom. Člani Hrvatske meščanske zaštite pa so prijeli nedavno dva mladeniča, ki sta v potu svojega obraza packala po stenah napise »ŽAP« (Živel Ante Pavelić). Izkazalo se je, da sta bila oba mladeniča brezposelna delavca, ki ju je najel za nekaj dinarjev ugledni zagrebški gospod, da ponoči slikata napise po zagrebških stenah. Policija je prišla pri sličnem poslu dolgo vrsto mladoletnih dečkov in celo nekaj poccstnic, ki so se udeleževale s slikanjem napisov.« »Hrvatski dnevnik« zahteva od policije, naj poišče prave povzročitelje pisanja po zagrebških stenah, da bodo hrvatski narod in zlasti Zagrebčani videli, kaka gospoda mu pripravlja »svobodno Hrvatsko in socialno pravičnost.« Gotovo je, da bo pri tem našla policija dosti zločinskih ljudi, ki se vozijo v razkošnih avtomobilih, posedajo po kavarnah in zabaviščih ter razmetavajo tuje izdajalske tisoćdinarske bankovce. Policija bo lahko našla tudi v zelo elegantnih stanovanjih ne samo letake in petarde, temveč tudi ekrazit, s katerim se zadnje čase igra neka gospoda v Zagrebu. Ako policija s svojo preiskavo ne bo uspela, potem ji bo pomagal hrvatski kmečki narod, ki bo znal naglo očistiti hrvatski Zagreb tistih, ki v Zagreb ne spadajo.

* **Petroleja lahko zmanjka.** Kmetijska zbornica opozarja, da najbrž ne bo dovolj petroleja na razpolago za razsvetljavo. Zato priporoča vsem, ki so bili dosedaj navezani na petrolejsko luč, naj si nabavi acililenske svetilke in karbid. Acililenska razsvetljava ni nič dražja od petrolejske, a luč svetlejša.

EMILIO
SALGARI

IZGNANCI

Pastirji so bili zdaj pred kozaki varni. Tu so bili stebriči, ki so zaznamovali mejo velike carove države.

»Rešeni ste!« je rekel halkovski poglavar z veseljem ponosom.

»Hvala vam!« je odvrnil Vasiljev ginjeno. »Kako naj vam poplačam vaše prijateljstvo in požrtvovalnost!«

»Vi veste, da se naša gostoljubnost ne da kupiti!«

Na griču na njih desni strani so se v temi pojavili obrisi starega kitajskega stolpa.

Kakih petdeset jezdecev se je na ukaz poglavarja odločilo od kolone. Ubrali so pot, ki se je kačje vila do vrha griča.

»Njih število zadošča za obračun z lopovom,« je rekel poglavar.

Nato se je obrnil k Mariji Fedorovni, še zmerom jahajoči ob Ivanu, ki je bil njen zvest zaščitnik.

»Zdaj boste morali v spremstvu mojih ljudi dalje potovati. Počakajte nas v taborišču! Čeprav ste najpogumnejša ženska, kar sem jih kdaj srečal, vendar ne smete prisostvovati kaznovanju izdajalca.«

»Ah, pomilostite ga vendar!«

»Sram nas je zaradi njega! Naše svete postave je osramotil!«

Marija je dobila spremstvo štirih jezdecev. Nato je zdiral poglavar s svojimi varovanci navkreber. Stolp je stal v molku jutrnega somraka. Slabotna luč je prihajala iz enega izmed oken.

Ko so se bili jezdeci približali, se je pojavila straža s svetilko na stolpovi ploščadi:

»Kdo je?«

Poglavar mu ni odgovoril.

Vojak je nonovil vprašanje z grozečim glasom. Iz stolpa je nato počil strel in odmeval v bližnji grapi. Kopje je zasikalo skozi zrak.

»Kaj ste rekli?« se je slišalo iz stolpa. »Da smo čisto varni pred njihovimi krogli!« je rekel Halek zaničljivo.

»Ali naj s silo zavzamemo stolp?« je vprašal polkovnik.

»Ni vredno, ker se bodo kmalu vdali!«

»Z lahkoto lahko vdremo vanj,« je menil Ivan. »Eksplozija pred dnevi je napravila veliko luknjo v njem. Gotovo te luknje še niso zazidali.«

Zdaj se je pojavil mandarin s sedmimi vojaki na terasi. Sklonil se je čez terasno ograjo in zaklical:

»Ne ganite se, sicer bom dal streljati s topovi in nihče ne bo prišel živ odtod!«

»Ne smešite se s svojimi topovi! Sicer pa ste pred kratkim prodali vso svojo zalogo smodnika!«

»Kaj hočete od mene?« je zakričal mandarin.

»Vdaj se nam!«

»Mandarin se nikdar ne vda!«

»Te homo pa ugrabili!«

»Vojaki, streljajte na lopove!« je vpil poveljnik stolpa.

Njegovega povelja pa ni nihče izpolnil iz preprostega razloga, ker so bili vsi vojaki izginili. Izrabili so bili trenutek pogajanja mandarina z napadalci ter jo odkurili.

Ko je mandarin videl, da je sam, je besno zaklical: »Strahopetci, dal vam bom porezati ušesa!«

»Tiho, stara sova! Pridi dol k nam!« se zaslisi poglavarjev glas.

»Rajši požnem stolp v zrak in umrem med razvalinami!«

»To bo težavno storiti brez smodnika! Pridi dol in oglej si ljudi, ki so prišli z nami! So to možje, ki si jih izdal, bedni lopovi!«

Vzklik strahu se je prikradel iz mandarinovih ust.

Medtem je več Halkov vzdrl skozi odprino v stolp in se polastilo poveljnika.

Privlekli so ga za lase po stopnicah, da je bolj mrtev kakor živ prispel pred halkovskega poglavarja. Pri pogledu na bele možje je padel na kolena in prosil za milost.

Tedaj pa je že zasikala poglavarjeva sabla in izdajalčeva glava se je zavalila po pesku.

»Glavo tega bednika naj požro stepni volkovi! Tako morajo umreti vsi, ki kršijo sveto pravo gostoljubnosti.«

Tri dni pozneje so se polkovnik in njegovi tovariši poslovili od gostoljubnih pastirjev. Hoteli so dobiti neko karavano, ki je šla iz Majmačina skozi veliko puščavo Gobi.

Halkovskega poglavarja so obilno poplačali za njegove izgube. Dobil je tri tisoč rubljev, kakor mu je bila obljubila Marija. Mož je preskrbel potnikom dobre konje, tri kamele in zadostno zalogo živeža, nato pa jih je še snemljaj, da jih je priporočil v varstvo prijateljskim rodovom.

Po tridnevem odpočitku v okolici Majmačina se jim je nudila priložnost, da so se pridružili veliki mongolski karavani, ki je potovala v bogato pokrajino Pečili. V karavani so na veliko veselje našli kot trgovce one tri politične jetnike in kazničence, s katerimi so bili tisto strašno noč pobegnili iz starega rudniškega rova.

Drznim možem se je bilo med velikim trpljenjem in pomankanjem posrečilo priti okoli Balkskega jezera. Ves čas so bili prebili le v snegu in gorskem ledovju. Nato so prišli v Klaho in čez močvirje Selenge v Majmačin.

Dva meseca nato so polkovnik in njegovi tovariši prispeli v kitajsko prestolnico. Tu je ostal inženir Storm. Dobil je skupaj s svojimi nekdanjimi tovariši iz jetnišnice dobro zaposlitev. Polkovnik, ki jim je pomagal z denarjem, pa je z drugimi odstopal dalje proti Šanghaju, kjer se je naselil.

Ivan se ni več ločil od Vasiljeva, s katerim so ga nekoč vezale jetniške verige. Kmalu na so oba prijatelja združile še tesnejše vezi. Ko se je mlademu Rusu posrečilo dobiti nazaj del premoženja, ki je iztrgal pohleno carske vlade, je poprosil za roko nogumne Marije Fedorovne. Polkovnik je bil še davno odkril, da se njegova sestra in mladi Rus ljubita. Zato je iz srca rad dovolil, da sta se vzela.

Na dan poroke je prišlo nismo dobrega hetmana Baunja. V njem je sporočil svojim prijateljem, da se vrača v Rusijo, ker je zaradi svojih posebnih zaslug dobil poveljstvo grenadirskega polka.

K O N E C

* **Lovec se je ponesrečil.** Jože Domenik je imel v Bavšici majhno posestvo, poleg tega je pa delal kot rudar v Rablju. Pred dnevi zjutraj je šel z več tovariši na gamze v bovške gozdove. Na stezi pa se mu je odkrušil kos skale in je stromoglavil v globino, kjer je obležal mrtel. Bil je znan lovec in najboljši plezalec po vrtočavih pečinah. Štel je 41 let. Blag mu bodi spomin!

* **Neresnične vesti.** Agencija Avala objavlja: »Glede na razne neresnične vesti, ki se širijo doma in v tujini, se z uradnega mesta javlja, da je od začetka italijansko-grškega spopada do danes v zvezi z vojnimi operacijami v bližini jugoslovenske meje prišlo na našo ozemlje 19 italijanskih in 32 albanskih vojakov. Nikak italijanski vojni material ni bil vrenesen v Jugoslavijo na odseku vojnih operacij.«

* **14. letu starosti je umrl v Habijanču** pri Bjelovarju Ivan Bošnjak. Do zadnjega je bil vesel in je rad pripovedoval, kako vse boljše življenje je bilo, ko je bil on še mlad. Na svatovanjih je bil najmanj 500krat. Vojakov ni strah, ker ga je odkupil kostrun, ki ga je dal županu. V vsem svojem dolgem življenju ni bil nikoli bolan.

* **K samomoru dveh Slovencev v Trogiru.** Zadnji smo poročali o samomoru mladega para iz Slovenije, ki so ga našli mrtvega v neki trogirski restavraciji. Izkazalo se je, da to nista bila Ivan Mušič in Danica Recher, kakor sta se vpisala v knjigo tujcev dotične restavracije, marveč vse kaže, da sta to Jož Matek in njegova zaročenka iz Zirov. Te dni je namreč žirovska občina javila trogirski, da oba že nekaj časa pogrešajo in da sta doma pustila pismo, v katerem je zapisano, da se nikdar več ne bosta vrnila.

* **Žaloigra mladega dijaka.** Te dni so našli 18letnega železničarjevega sina Stanka Tutnerja, dijaka IV. meščanske šole v Slovenski Bistrici, na pešpoti iz Pekla v Poljčane mrtvega. Kakor vse kaže, mu je končala življenje dinamitna patrona, kajti njegovo truplo je bilo od razstreliva povsem razdejano. Kaj je gnalo mladeniča v smrt, je znano v temo. Gotovo je nesrečni mladenič, ki je bil vsepovsod zaradi mirnega in priklupnega značaja splošno priljubljen, storil nekaj dejanj v duševni zmedenosti.

* **Podnevi beratičjo, zvečer pa pijejo.** Nedavno noč je ljubljanska policija prejela kar šest natreskanih rogoviležev. Ko so jim na policiji preobrnili žepe, niso našli v njih nič denarja. Kljub temu pa so bili pijani. Na policiji so ugotovili, da so aretiranci znani delomrneži. Podnevi hodijo po ulicah in hišah ter beratičjo. Do večera se nabere že lepo število dinarčkov. Potem jo pa zavijejo v gostilno in se ga nasekajo. Ker število takih postopečev narašča, bo potrebno nekaj storiti proti njim.

* **Prijet požigalec.** V Mislinju je pred tedni v hlevu posestnika dr. Arturja Pergerja nastal požar. V tem hlevu so imeli delavci, zaposleni pri imenovanem posestniku, svojo živino, krmo in nekaj kmetijskega orodja. Požar se je v hlevu naglo razširil in je hlev pogorel do tal. Rešiti so mogli le živino. Preiskava je ugotovila, da je ogenj nastal na podstrešju v senu. Iz tega so takoj sklepali, da je požar podtaknila zločinska roka. Sum je padel na Fortunata Pogorevčnika iz Šmartne pri Slovenjem Gradu, ker je na kraju požara pustil kolo, ki si ga je bil izposodil od nekega delavca v Šmartnem. Poleg tega je tik po nastanku požara prihitel do sosedne hiše in začel ljudi klicati h gašenju. Ko so prihiteli gasilci, jih je Pogorevčnik iz bližine mirno opazoval, nato pa v temi izginil. Pogorevčnika so oblasti takoj začela iskati, vendar se jim je znal dolgo časa spretno skrivati. Šele te dni so ga prijeli. Domnevajo, da je Pogorevčnik izvršil požig zato, da bi se s hlevom vžgala tudi sosedna hiša, v kateri stanujeta zakonca Grosova, na katera je jezen, ker mu nista hotela dati hčerko za ženo.

* **Za uboj v Naklem pet let robije.** Neka gostilna v Naklem pri Kranju je bila nekega večera novembra prizorišče krvavega dejanja. V gostilno sta prišla samski zidar 31-letni Vinko Lahovec in njegov znanec čevljar Slavko Meštrovič, 33letni družinski oče, oba stanujoča v Strahinju. Bila sta že nekoliko vinjena. V nakelski gostilni sta se pogovarjala o draginji in Slavko je omenil,

da so čevlji zelo dragi in da bo svoji ženi napravil čevlje, vredne do 500 dinarjev. To pripombo je slišal Lojze Golob, ki je sedel pri sosedni mizi z Zdomačimi fanti in je pikro pristavil: »Za tvojo ženo so dobre coklje.« Te izzivalne besede so razburile Lahovca. Lahovec je Goloba najprej udaril, nato pa ga je začel lasati in daviti za vrat. Ko je odnehal, je skočil za tovarišem Slavkom zahtevajoč: »Daj mi nož!« Slavko mu je izročil čevljarški nož. S tem je napadel Goloba in ga strašno obdelal. Prerezal mu je glavno odvodno žilo tako, da se je Golob zgrudil na tla in po nekaj minutah izkrevavel. Slavko Meštrovič je v tem boju podpihaval tovariša. Mali kazenski senat v Ljubljani je za nož izrekel primerno strogo kazen. Zaradi uboja je bil Vinko Lahovec obsojen na pet let robije, Slavko Meštrovič pa zaradi pomoči k zločinu in podpihovanja na eno leto robije.

Iz Prekmurja

Zimska pomoč v Prekmurju. Na pobudo murskosoboškega župana g. Hartnerja je bil te dni v Murski Soboti sestanek premožnejših meščanov. Župan je v uvodnih besedah orisal položaj ubožnejših someščanov, ki s strahom čakajo zimo. Tem je treba omiliti gorje z izvedbo zimske pomoči, ki bi trajala šest mesecev. Zato naj vsak premožnejši žrtvuje primeren znesek. Zimska pomoč bo namenjena predvsem za delo nezmožnim starcem in siromašni mladini, ki najbolj občuti pomanjkanje. Za delo zmožni ubožci bodo dobili iz sklada zaposlitev pri delih v mestu. Prisotni so takoj vpisali 66.000 d'n podpore, kar je dokaz, da je skola naletela na volno razumevanje. Dobra volja dozdajšnjih darovalcev je len zgled tudi ostalim, da prav tako izvršijo svojo dolžnost. Na sestanku je bil izvoljen odbor sedmih članov, ki bo skrbel za izvedbo zimske pomoči.

V Kuzmi so dobili telefon. Te dni je bilo v Kuzmi domače slavlje, ko so odprli telefon, ki je priključil naševrniško občino naše države k telefonskemu omrežju. Zveza je nujno potrebna, saj se je lepa vas Kuzma v zadnjih letih razvila v močno gospodarsko središče. Predvsem je tu razvita sadna trgovina, pa tudi mlinska in lesna industrija sta se uveljavili. Pošta v Gradu je zelo oddaljena, zato je Kuzmi potrebna tudi samostojna pošta.

Ženski vestnik

Za kuhinjo

Prestice za božično drevo. Daj na desko 14 dekagramov presnega masla in 21 dekagramov bele moke ter dobro zdrobi. Dodaj dva rumenjaka, sok in lupino polovice limone in 7 dekagramov sladkorja. Vse to zmešaj naglo v testo, nato testo razreži v koščke orehove velikosti, koščke razvaljaj z rokami v okroglo, za svinčnik dolge paličice, iz teh naredi prestice, položi jih na pločevino za prst narazen, pomaži z raztepenim jajcem in speci. Te prestice lahko porabiš kot obeske na božični smrečici.

Janeževi piškoti. Stehtaj toliko sladkorja, kolikor tehtajo štiri jajca, in toliko moke, kolikor tehtajo tri jajca. Mešaj štiri rumenjake več minut, nato pridaj sladkor z limonovo lupino in mešaj še kakih sedem minut. Primešaj rahlo beljakov sneg z moko vred. Zatem namaži pločevino s sirovim maslom in devaj nanjo majhne hlebčke z dvema žlicama. Z eno žlico namreč zajameš testo, ki je bolj tekoče, z drugo pa ga postržes s prve žlice. Hlebčki naj bodo za dva prsta narazen, ker se razlezejo v okrogle ploščice. Na vsakega potresi malo janeža in jih deni v sredno vročo pečico, da se blede spečejo. Še vroče pobiraj z nožem s pločevine in jih upogni.

Struklji z ocvirki. Zreži svežo slanino na kocke in jo rumeno scvri. Nekoliko ohlajeno potresi na razvlečeno kvašeno testo, ki ga potem rahlo zavij in deni na pomazano plo-

čevino, da kipne (vzhaja). Nato ga pomaži z raztepenim jajcem in speci. Se toplo razreži in daj na mizo. Za vlečeno kvašeno testo vzemi en liter moke, ki jo deneš na desko. V sredo napravi jamo in vlij vanjo vzhajani kvas iz treh dekagramov kvasa, štirih žlic mleka in kavne žličke sladkorja. Pridaj majhno žlico soli, košček sirovega masla, dva rumenjaka in približno četrt litra mlačnega mleka. Vse to zgneti v testo, pokrij s prtičem in pusti vzhajati (kipniti).

Ajdovi omoki. Razreži na kocke tri žemlje in jih prepraži v masti. Nato primešaj pol litra ajdove moke in polj s približno polovico litra slane vrele vode. Dobro zmešaj in napravi za jabolko velike cmoke. Te kuhaj v slani vodi kakšno četrt ure. Kuhane prereži v polovice in zabeli z mastjo in drobtinami.

Praktični nasveti

Kdor smrči, ne sme ležati na hrbtu in mora imeti zglavje visoko. Dobro je, če si dá pri zdravniku preiskati nos in žrelo, ker ni izključeno, da je v enem izmed teh dveh udov vzrok smrčanja, morda samo katar ali pa tudi kaj resnejšega.

Hude sanje te ne bodo več nadlegovale, če greš spat šele dve do tri ure po večerji. Za večerjo jej samo lahko prebavljive jedi. Počivaj na desni strani, zglavje imej malo višje, odeja naj bo lahka in spi v dobro zračni spalnici.

Kako odpraviš smrad iz ust. Smradu iz ust so vzrok slabi zobje ali pa obolenje dlesne. Tudi od želodčnih bolezni izvira slab duh. Kakršen je pač vzrok, si moraš zdraviti zobe, dlesno ali pa želodec. Slab duh se vsaj delno izgubi tudi s pogostim izpiranjem ust z vodo poprove mete.

Popotnikova torba

Smrt vnete sokolske delavke

Trbovlje, decembra

Te dni je v Trbovljah preminila ga. Julija Rakova, učiteljica ročnih del v trboveljski gospodinjstvi šoli. Zavratna bolezen je pokojnico mučila že več let. Zadnje mesece se je zdravila na Golniku, vendar je bila vsa zdravniška pomoč brezuspešna. Prepeljali so jo domov, kjer jo je smrt rešila trpljenja.

Rajinka je bila vzorna učiteljica in je ves čas svojega trboveljskega službovanja z veliko vestnostjo poučevala rudarsko mladino v ročnih delih. Med učenkami je bila zaradi svoje dobroti izredno priljubljena. Ga. Rakova je bila zgledna soproga in nad vse ljubeča mati.

Sodelovala je tudi pri raznih društvih. Bila je ves čas vneta Sokolica, dolgoletna članica pevskega društva »Zvona« in z lepim uspehom je dalj časa sodelovala na trboveljskem sokolskem odru. Za go. Rakovo žalujeta potrfti soprog g. Milko Rak in mali Dušan. Hudo prizadeti rodbini naše iskreno sožalje, prerano umrli plemeniti ženi pa bodi ohranjen blag spomin!

Zanimivosti

× **Nemci so zgradili drugo Siegfriedovo črto.** Kakor poroča nemški tisk, je Nemčija po štirimesečnem neprestanem delu zgradila drugo Siegfriedovo črto ali drugi zapadni obrambni zid, to je verigo utrdb na celinski obali nasproti Angliji. Dela so že skoro končana. Ostalo je samo še nekaj delavcev, da izvršijo zadna dela na mogočnih baterijskih položajih. Nova nemška obrambna črta se razlikuje od prve črte bistveno v tem, da ni defenzivnega, temveč ofenzivnega značaja. Poleg običajnih topov na obrežnih sipinah so uredili močan pas protiletalskega topništva, ki naj težke topove in celino sploh brani pred angleškimi bombniki. V notranjosti so letališča, od koder se bodo dvigala izvidniška letala. Ta dela so Nemci začeli takoj, ko so podpisali premirje s Francozi. Desetti-

soči delavcev so do zadnjih dni delali noč in dan, dokler niso svojega dela v glavnem končali.

× **Nenadna smrt angleškega poslanika v Ameriki** Lothiana. Dne 12. t. m. je v angleškem veleposlaništvu v Washingtonu umrl angleški veleposlanik pri ameriški vladi lord Lothian. Pokojnik je štel 58 let. Mesto veleposlanika v Washingtonu je zavzemal od aprila lanskega leta. Smrt lorda Lothiana je prišla povsem nepričakovano. Še večer poprej bi bil moral govoriti na zborovanju pa je svoj govor zaradi obolelosti odpovedal, zaradi česar je bil njegov govor na zborovanju samo prečitani. Znano je, da je lord Lothian doslej osebno vodil vse razgovore glede ameriške pomoči Angliji v vojni.

× **Italijanski rušilec v grški službi.** Grška admiraliteta objavlja, da je grška mornarica prevzela italijanski rušilec, ki se je v luki Santi Quaranti napol potopil zaradi poškodb o priliki angleškega napada, ki je bil nanj izvršen pred nekaj dnevi v Otrantski ožini. Ladja je bila že dni že poravljena in so na njej razvili grško zastavo.

× **Egiptovski kralj Faruk je čestital generalu Wawellu.** Egiptovski ministrski predsednik Husein Siri paša je te dni posetil vrhovnega poveljnika angleške vojske na Bližnjem vzhodu generala Wawella in mu v imenu kralja Faruka čestital k uspehom angleške vojske v Zapadni puščavi.

× **Holandski rušilec ujel nemško ladjo.** Ameriško mornariško ministrstvo javlja uradno, da je v bližini kubanske obale holandski rušilec »Van Kingsberg« ustavil nemški trgovinski parnik »Rhein«, ki je bil nedavno zapustil mehiško pristanišče Tampico. Holandska vojna ladja je nemški parnik zaplenila. Dogodek je zbudil v Washingtonu veliko pozornost. Doslej sploh ni bilo znano, da tudi holandske vojne ladje operirajo v Karibijskem morju. Čeprav je holandska vojna mornarica skoro v celoti v službi ob strani angleške vojne mornarice, je to prvi primer, da je stopila v zdajšnji vojni v akcijo v bližini ameriške obale.

× **Ognjenik Vezuv so bombardirali.** Italijansko časopisje poroča, da so angleška letala o priliki bombardiranja Napolija vrgla več bomb tudi na Vezuv. Nekaj bomba je padlo na vrh tik ob ognjikovem žrelu.

× **Tolstoj bo sam govoril na proslavi 30-letnice svoje smrti.** V Sovjetski Rusiji bodo slovesno proslavili spomin na 30letnico smrti Lava Nikolajeviča Tolstoj. Ker je še ohranjeno nekaj plošč s Tolstojevimi govori, bodo te pri proslavi predvajali.

× **Angleži imajo zdaj na morju 2500 trgovinskih parnikov.** Po izjavi tajnika angleškega trgovinskega poslanstva v Buenos Airesu imajo zdaj Angleži in njihovi zavezniki na svetovnih morjih 2500 trgovinskih ladij. En milijon ton teh ladij obratuje le med Anglijo in Južno Ameriko.

× **Končne številke o izidih predsedniških volitev v Ameriki.** Te dni so bili objavljeni končni izidi volitev predsednika v Zedinjenih državah. Glasovalo je 49.008.000 volilcev. To pomeni, da je tokrat glasovalo za štiri in pol milijona glasovalcev več kakor pa leta 1936. Letošnja udeležba volilcev pomeni tudi največjo številko v zgodovini Zedinjenih držav. Za demokrata Roosevelta je glasovalo 27 milijonov 800.000, za republikanca Willkieja pa 22 milijonov volilcev. Pripominjajo, da noben republikanski kandidat do danes ni dobil tolikšnega števila glasov kakor Willkie. Pri zadnjih volitvah je dobil republikanski kandidat približno 16 milijonov glasov.

× **Tristo cerkev na enem otoku.** Na majem grškem otoku Patmosu je 300 cerkev, čeprav je prebivalcev le 7000. Po ustnem izročilu je baie na tem otoku Janez Evangelist napisal svoj evangelij, zaradi česar je otok postal velika romarska pot. Bogatini, ki so si hoteli pridobiti zasluge, so zidali na otoku cerkve. Tako se je zgodilo, da je zdaj tam 300 cerkev, vendar niso vse dobro ohranjene. Mnoge so v razvalinah. Prebivalstvo otoka Patmosa se preživlja v glavnem z lovom morskih gob.

× **Truplo Napoleonovega sina prepeljano v Pariz.** Te dni so krsto s posmrtnimi ostanki reichsstadtskega vojvode, sina Napoleona I., ki je bila shranjena v grobnici kapucinske cerkve na Dunaju, prepeljali v Pariz.

Dr. Anton Korošec

na zadnji poti

V Beogradu je v soboto preminil predsednik senata in prosvetni minister dr. Anton Korošec, o čemer pišemo tudi v prilogi s slikami. Pogrebne svečanosti so bile že v Beogradu svečane. Vršile so se v nedeljo. Dopoldne je bila krsta s truplom izpostavljena v sejni dvorani senata. Popoldne so prepeljali pokojnikovo truplo na postajo in od tam s posebnim vlakom v Ljubljano. Sprevod po beograjskih ulicah je bil zelo svečan. Korakali so v sprevodu med drugimi kraljevi namestnik dr. Ivo Perović, številni ministri, zastopniki tujih držav, zastopniki vojske z načelnikom generalnega štaba generalom Kostićem in komandantom Beograda, generalom Petrovićem, beograjski župan Jevrem Tomić in drugi. Poslovil se je od pokojnika v imenu vlade gradbeni minister Danilo Vulović. Po prihodu v Ljubljano so položili truplo na oder v dvorani banske palače.

V Ljubljani se je vršil pogreb v torek. Ob 9., ko se je v stolnici začela žalna peta maša. K maši so se zbrali številni predstavniki našega javnega življenja, ki so od blizu in daleč prihitali k pogrebu. Med drugim so zavzeli svoja mesta zastopnik Nj. Vel. kralja divizijski general Štefanović, podpredsednik vlade dr. Maček in ministri Vulović, Pantić in dr. Krek kot zastopnik predsednika vlade in Jugoslovenske radikalne zajednice Dragiše Cvetkovića, beograjski župan Jevrem Tomić, poveljnik štaba za utrjevanje divizijski general Rupnik, brigadni generali Janež, Lukić in Mašić, člani konzulatov, več bivših ministrov, ban dr. Natlačen, ljubljanski župan dr. Adlešič s podžupanom dr. Ravniharjem, župani Maribora, Ptuja in Celja, predsednik Akademije znanosti in umetnosti dr. Nahtigal, prorektor vseučilišča dr. Kušej, načelniki vseh držav in samoupravnih uradov in ustanov, zastopstvo banovinskega odbora Jugoslovenske nacionalne stranke pod vodstvom bivšega ministra Ivana Puclja, ki je zastopal tudi obočlega dr. Alberta Kramerja, banovinski odbor Jugoslovenske radikalne zajednice pod vodstvom bivšega ministra dr. Kulovca, sokolsko odposlanstvo pod vodstvom inž. Bevca, zastopniki stanovskih zbornic in združenj, med njimi odposlanstvo Zveze industrijcev s predsednikom Praprotnikom in močno zastopstvo slovenskega in osrednjega državnega novinarskega združenja s predsednikom Virantom, predstavniki številnih društev in drugi. Prostrana stolnica je bila prenatolnjena.

Slovesno žalno mašo je daroval mariborski škof dr. Tomažič ob številni navzočnosti kanonikov in ostale duhovščine. Poslovilni nagovor je nato imel ljubljanski škof dr. Rožman. Za zaključek slovesnega cerkvenega opravila so bogoslovci zapeli žalni koral, stolni moški zbor pa v srce segajočo žalostinko »Vigred se povrne«. Nato so krsto prenesli s katafalka na lafeto pred stolnico, kjer je stala tudi častna četa vojske. Godba 40 pehotnega polka je nato zaigrala žalostinko.

Pred škofijo, na Mestnem trgu in po sosednjih ulicah so se bila medtem zbrala združenja in druge skupine, ki so se začele uvrščati v pogrebni sprevod. Špalir občinstva se je začel v Stritarjevi ulici in je bil na Marijinem trgu najgostejši.

Na čelu pogrebne spreveda so nosili križ, za njim pa so se zvrstili vojaška godba, častna četa vojakov, gasilci z mnogimi zastavami, člani fantovskih odsekov in članice dekljskih krožkov s prapori, dvajsetčlansko sokolsko odposlanstvo v civilu z znaki, dolga vrsta redovnic in cerkvenih združenj, visokošolci in drugi.

Sledili so nosilci vencev. Prvi je bil kraljev, nasledni kneza namestnika Pavla, potem venci vlade, Nemčije, Madžarske in Italije. Nosili so še celo vrsto prekrasnih

vencev oblastev, ustanov, združenj in zasebnikov, med njimi tudi venec dr. Alberta Kramerja. Sprevod so nadaljevala ljubljanska pevka društva, ki sta jim sledila še dva voza, polno obložena z venci. Nato so oficirji na 12 blazinah nosili pokojnikova odlikovanja, za njimi pa mestni uslužbenci stolp z zmajem v znak častnega članstva mesta Ljubljane. Dolgo vrsto duhovščine so zaključili beograjski nadškof dr. Ujčić, mariborski škof dr. Tomažič in ljubljanski škof dr. Rožman, vsi v svečanih ornatih.

Lafeto, na kateri je ležala krsta s pokojnikovim truplom, je peljalo šest vrancev. Ob njej pa je stopalo 12 podoficirjev in 12 članov fantovskih odsekov za častno stražo. Za krsto je šla pokojnikova sestra z ostalimi sorodniki, ki jim je sledil kraljev zastopnik general Štefanović s podpredsednikom vlade dr. Vladkom Mačkom in banom dr. Natlačenom. Za njim so se zavratili zdajšnji in bivši ministri, razni državniki, konzuli in drugi zastopniki javnega življenja, za njimi pa ostala množica.

Začetek spreveda je prispel do Navje prav opoldne. Krsto so prenesli do odprtega groba, kjer bo imel veliki pokojnik za svoje najbližje sosede pisatelje Maslja-Podlimbarskega, Cimpermana in Josipa Jurčiča. Tam je beograjski nadškof dr. Ujčić ob navzočnosti ostale duhovščine opravil posledne žalne molitve. V imenu cerkve je nato mariborski škof dr. Tomažič izrekel dr. Korošcu nekaj toplih besed v slovo.

Zatem je na tribuno, zavito v črno tkanino stopil kot zastopnik vlade njen podpredsednik dr. Vladko Maček, ki je izvajal med drugimi: »V imenu vlade se poslavljam od dr. Korošca. Bog je vzel k sebi njegovo dušo, nam pa je ostal spomin na njegova dela. Dr. Anton Korošec je kot mlad mož stopil v prve vrste borcev za svobodo malega, a žilavega slovenskega naroda. Možato je vodil borbo in doživel razpad tisočletnega cesarstva. Doživel je svobodo svojega naroda. V spoznanju, da mali narod sam za sebe ne bi mogel obstajati, je storil to, kar je bilo najbolj naravno: sodeloval je pri ustvarjanju skupne države Srbov, Hrvatov in Slovencev. Vsak prde je težek in tudi dr. Korošcu ni bilo zmerom lahko voditi politiko. Zmerom pa sta ga pri njegovem delu vodili dve misli: slovenska narodnost in trdnost in moč skupnih sil kraljevine Jugoslavije. Da je vendar prišlo do sporazuma Srbov in Hrvatov, je po velikem delu tudi zasluga dr. Antona Korošca. Prav tako gre njemu velik del zasluge, da stojimo danes Hrvati, Srbi in Slovenci nasproti vsakomur kot nepremagljiv zid. Slava dr. Antonu Korošcu!«

Govorili so še kot zastopnik predsednika vlade Dragiše Cvetkovića beograjski župan Jevrem Tomić, ministri dr. Krek, v imenu slovenskih županov dr. Adlešič in drugi, združeni pevci Hubadove župe pa so ubrano zapeli »Usliši nas«.

Počasi so se nato začele razhajati množice pogrebcev, a reditelji so imeli še dovolj dela, da so ob grobu razmestili velikeanske vencev.

Dr. Fran Kulovec naslednik dr. Korošca. V torek popoldne je bila v veliki dvorani Uniona v Ljubljani seja širšega banovinskega odbora Jugoslovenske radikalne zajednice za dravsko banovino. Vodil jo je kot podpredsednik minister dr. Krek. Prvi del seje je bil posvečen spominu blagopojnega dr. Korošca, drugi del pa je imel nalogo izpopolniti mesto, ki ga je doslej zavzemal dr. Korošec. Za predsednika banovinskega odbora je bil soglasno izvoljen senator in bivši minister dr. Fran Kulovec, za tajnika pa minister dr. Krek. Prav tako je bil dr. Kulovec soglasno določen za mesto podpredsednika glavnega odbora Jugoslovenske radikalne zajednice.

RADIO

Liubliana

od 22. do 29. decembra

Nedelja, 22. decembra: 8: Jutnji pozdrav. — 8.15: Komorna glasba (Trio Marin, Comelli, dr. Svara). — 9: Napovedi, poročila. — 9.15: Prenos cerkvene glasbe iz franciškanske cerkve. — 9.45: Verski govor (Jože Jagodic). — 10.15: Radijski salonski orkester (vodil bo Novšak). — 11.45: Klavirski koncert Štiročno: prof. Ivan Krmpotič in dr. Valens Vodusek. — 12.30: Objave. — 13: Napovedi. — 13.02: Bučarjevi napevi (sodelovali bodo Mija Vidičeva, Avgust Berlot, Kazimir Drašler in radijski orkester). — 17: Kmetijska ura: Pogoji za dobičkonosno ovčerejo (inž. Anton Greif). — 17.30: Mladinski zbor »Zvonček«. — 18.15: Valčkovi kralji (plošče). — 19: Napovedi, poročila. 19.30: Slovenska ura: a) Franc Kunstelj: »Marijo nosijo« — narodopisni prizori. b) Sestre Finke: Narodne. — 20.30: Radijski orkester. — 22: Napovedi, poročila. — 22.15: Veseli bratci (plošče).

Ponedeljek, 23. decembra: 7: Jutnji pozdrav. — 7.05: Napovedi, poročila. — 7.15: Pisan venček veselih zvokov (plošče). — 12: Balalajke (plošče). — 12.30: Poročila, objave. — 13: Napovedi. — 13.02: Radijski orkester. — 14: Poročila. — 18: Duševno zdravstvo (dr. Anton Breclj). — 18.20: Razigrani komorni zvoki (plošče). — 18.40: Rastlinska odeja slovenske zemlje (dr. Tomažič). — 19: Napovedi, poročila, objave. — 19.25: Nacionalna ura. — 19.50: Hudomušnosti (Fran Lipah). — 20: Operni napevi (sodelovala bosta Valerija Heybalova in radijski orkester). — 21.30: Naše pesmice (plošče). — 22: Napovedi, poročila. — 22.15: Veseli trio (klavirska harmonika, kitara, havajska kitara).

Torek, 24. decembra: 7: Jutnji pozdrav. — 7.05: Napovedi, poročila. — 7.15: Pisan venček veselih zvokov (plošče). — 12: Iz čeških oper (plošče). — 12.30: Poročila, objave. — 13: Napovedi, objave. — 13.15: Salonski kvartet. — 14: Poročila. — 17: Trenutek zbranih misli (radijski orkester). — 18.15: Božične pesmi bo izvajal kvartet klarinetov (solo bo pel Anton Sladoljev). — 19: Napovedi. — 19.05: Zvonjenje (plošče). — 19.15: Božič, praznik miru — predavanje (Rudolf Dostal). — 19.35: Ljudske božične pesmi s spremljevanjem harmonija (Kvartet sester Stritarjevih). — 20.15: Svetonocnice bo bral pesnik Silvin Sardenko. — 20.30: V svitu jasele (sodelovala bosta radijski komorni zbor in radijski orkester). — 22: Božični pozdrav. — 22.10: Božične pesmi bo pel trnovski cerkveni zbor, vmes harfa na plošči. — 23: Božične pesmi iz raznih dežel (plošče). — 24: Prenos polnočnice iz cerkve sv. Petra v Ljubljani.

Sreda, 25. decembra: 9: Jutnji pozdrav. — 9.05: Napovedi. — 9.15: Simfonija v d-molu (plošče). — 9.45: Verski govor (dr. Ignacij Lenček). — 10: Prenos cerkvene glasbe iz stolnice. — 11.15: Obisk pri Bachu (plošče). 11.45: Tamburaški orkester (solistka Jančarjeva). — 12.30: Praznični koncert (radijski orkester). — 13: Napovedi. — 13.08: Praznični koncert (sodelovala bosta kot solist profesor Lipovšek in radijski orkester). — 14: Striček Matijček kramlja in prepeva. — 17: Zdajšnja vojna in misijonsko delo cerkve (dr. Jože Gracer). — 17.20: Prenos z razstave kanarčkov-vrvivcev. — 17.30: Praznični zvoki (plošče). — 18: »Cvetoča noč«. Božična igra. — 19: Napovedi. — 19.05: Božične pesmi. Zbor cerkve sv. Jožefa. Solo Angela Haucova ob spremljevanju harmonija. — 20: Plošče. — 20.30: Koncert. Sodelovala bosta Stanko Prek (kitara) in radijski orkester. — 22: Napovedi. — 22.05: Slovesni zvoki (plošče).

Četrtek, 26. decembra: 9: Jutnji pozdrav. — 9.05: Napovedi. — 9.15: Prenos cerkvene glasbe iz franciškanske cerkve. — 9.45: Verski jazz-kvartet in Cimermanov kvartet. — 10.15: Trboveljski pevski jaz-kvartet in Cimermanov kvartet. — 11.45: Pevski zbor »Gospodovski zvon«. — 12.30: Objave. — 13: Napovedi. — 13.02:

Operetni napevi. Sodelovali bodo Dragica Sokova, Ivan Franc, in radijski orkester z dirigentom Šijancem. — 17: Kmetijska ura: Kmet in javna bremena (dr. Franc Pergar). — 17.30: Gorenjski trio (tenor Janez Ahačič). — 19: Napovedi, poročila, objave. — 19.30: Slovenska ura: radijski komorni zbor in radijski orkester (dirigent Šijanec). 21.15: Citraški trio »Vesna«. — 22: Napovedi, poročila. — 22.15: Za veselo rajanje (plošče).

Petek, 27. decembra: 7: Jutnji pozdrav. — 7.05: Napovedi, poročila. — 7.15: Pisan venček veselih zvokov (plošče). — 12: Slovenski odmevi (plošče). — 12: Poročila, objave. — 13: Napovedi. — 13.02: Citraški dueti (Kosi Ivan, Fleišman Jožica). — 14: Napovedi, poročila. — 14.10: Tujskoprometno poročilo: Dolenjska za smučarja in zimskega turista. — 18: Ženska ura: Kaj je prineslo leto 1940. slovenski ženi (Elza Doboviškova). — 18.20: Okrogli napevi (plošče). — 18.40: Francoščina (dr. Stanko Leben). — 19: Napovedi, poročila, objave. — 19.25: Nacionalna ura. — 19.50: Za planince: Prva pomoč v steni (dr. Bogdan Breclj). — 20: Pevski koncert: Pav-

la Lovšetova, pri klavirju prof. Lipovšek. — 20.45: Reproduciran orkestralni koncert. — 21.15: Kvartet mandolin (Antunović). — 22: Napovedi, poročila. 22.15: Beethoven: Simfonija No VI. (pastoralna) in Čajkovskij: Koncert za gosli in orkester.

Sobota, 7: Jutnji pozdrav. — 7.05: Napovedi, poročila. — 7.15: Pisan venček veselih zvokov (plošče). — 12: Plošče vesele bomo izbrali. — 12.30: Poročila, objave. — 13: Napovedi. — 13.02: Plošče vesele bomo izbrali. — 14: Napovedi, poročila. — 17: Otroška ura (Manica Komanova). — 17.30: Domač pozdrav (plošče). — 17.50: Pregled sporeda. — 18: Koncert nabožne glasbe. Sodelovali bodo: Andrej Jarc (tenor), Tone Petrovičič (bas), Ivan Mele (orgle). — 18.40: Pogovori s poslušalci. — 19: Napovedi, poročila, objave. — 19.25: Nacionalna ura. — 19.45: Poskočni napevi (plošče). — 20: Zunanjepolitični pregled (dr. Alojzij Kuhar). — 20.30: »Prazniki, prazniki...« Pisan večer za konec meseca: šale, petje, godba. — 22: Napovedi, poročila. — 22.15: Klavirska harmonika (Jože Povše).

Zobrov je že zelo

malo na svetu

Prva svetovna vojna je skoro iztrebila zobre, zanimive zastopnike evropskega pragoveda, ki je bilo nekoč razširjeno tudi v naših krajih in jih je bilo še v začetku tega stoletja nekaj sto glav. Posledno zatočišče je našlo to divje živeče govedo v Beloveški pušči v zapadni Belorusiji in v kavkaških gozdovih. Vojna pa je strahovito pustošila med čredami in bila je nevarnost, da ne bo zober čisto uničen. Le izrednemu zanimanju ruske vlade gre hvala, da je obstoj zobra zagotovljen. Danes živi v Beloveški pušči 19 zobrov, po vsem svetu pa jih je 98. Čistokrvna pa sta v tem številu samo še dva. Zobri so zelo zanimive živali. Odrasel zober doseže težo 1000 kg. Žival je zelo skromna glede prehrane in odporna.

S križanjem zobra z domačim govedom so dobili izredno močno in odporno žival. Prav

od križanja zobra z domačim govedom si obetajo veliko izboljšanje. Državni park Askanija nova v Ukrajini je edini kraj na svetu, kjer se vrši znanstveno delo za rešitev zobra. S križanjem zobra z ameriškim bizonom so v Ukrajini vzredili 71 samcev in 63 samic. Iz Beloveške pušče so prepeljali devet zobrov v državni zaščitni park na Krimu, kjer se je govedo dobro privadilo podnebu in pokrajini in ima že naraščaj. Hkratu so letos prepeljali tri samice in dva samca beloveškega plemena v kavkaški zaščitni park. Pred tedni je uprava za obnovitev zobrov dobila obvestilo, da se je ena izmed samic že obrežila. Ruska vlada je na ta način prav zadnji trenutek posegla vmes in preprečila popoln pogin tega znamenitega evropskega goveda, ki bo imel morda še veliko vlogo za izboljšanje domačih govedi.

Kako dolgo so trajale vojne

V zadnjih sto letih je bilo precej vojn, ki so bile po svojem trajanju precej različne.

Mehiško-ameriška vojna se je začela leta 1846. Trajala je 18 mesecev. Krimska vojna z začetkom l. 1854. se je vlekla dve leti, ameriška državljanska vojna z začetkom v letu 1860, pet let, nemško-francoska vojna (1894) šest mesecev, kitajsko-japonska vojna (1894) osem mesecev, špansko-ameriška vojna (l. 1898) štiri mesece, transvaljska vojna z začetkom l. 1899. dve leti in 6 mesecev, rusko-japonska vojna z začetkom l. 1904. 18 mesecev, prva balkanska vojna z začetkom l. 1912

pet mesecev, druga balkanska vojna z začetkom l. 1912. šest tednov, prva svetovna vojna z začetkom l. 1914. štiri leta, tri mesece in en dan, poljsko-sovjetska vojna z začetkom 1918. leta osem mesecev, vojna za Čacho z začetkom l. 1932. 18. mesecev, abesinska vojna z začetkom l. 1934. sedem mesecev, španska državljanska vojna z začetkom leta 1936. dve leti in šest mesecev, kitajsko-japonska vojna z začetkom l. 1937 traja že tri leta in tri mesece, rusko-finska vojna z začetkom l. 1939. štiri mesece. Kdaj se bo končala zdajšnja vojna pa se seveda še ne da niti približno prerokovati.

Gibčnost in mladost se dasta ohraniti

Kdor utegne, naj napravi vsak dan tole, pa bo v pozna leta ostal gibčen in mlad.

Ko se zjutraj zbudiš, stopi takoj k oknu in ga odpri, čeprav je še tako hud mrz. To ne škoduje, temveč koristi. Potem petkrat globoko zadihaj. Stopi tri korake od okna in petkrat počeni in vstani. Stojiš tudi pri počepu na prstih in imaš kolena tesno skupaj.

Potem kriliš z rokami v krogu dve minuti in greš nato desetkrat z vojaškim korakom po sobi gor in dol.

Po teh vojaških korakih se razkoračiš, napravi kolena trda, se pripogneš in se skušaš z iztegnjenimi rokami dotakniti tal. Pri otrocih je to lahka stvar. Pri starejših je težavnejša, toda s stalno vajbo dosežeš to. Vsak dan pridejo konci prstov bliže tal in kmalu je to igrača. Za nameček se nekajkrat krepko pretegni in napni vse mišice.

Po teh prostih vajah se umiješ po vsem te-

lesu z ne preveč hladno vodo, se krepko obrišeš, na pol oblečeš in spet stopiš k oknu, kjer nekajkrat krepko zadihaj.

To jutro opraviš terja zelo malo časa. Samo pet minut. Z oblačenjem skupaj morda četrt ure.

Po kosilu izgineš spet samo za pol ure. Ležeš na hrbet, zapreš oči in ničesar ne misliš. Ležiš samo četrt ure. Če nimaš mirne sobe, sedeš k odprtemu oknu in prav tako mirno in brez misli uživaš svoje četrt ure.

S tako telovadbo dosežeš, da boš leta in leta zdrav in vesel.

VELIKA LJUBEZEN

Nada: »Dušan je bil moja največja ljubzen.«

Vera: »Kaj si ga tako ljubila?«

Nada: »Ne, toda on je bil skoro dva metra visok.«

Oglašujte v »Domovini«!

ZA SMEH IN KRATEK ČAS

POZABLJIVEC.

A: »Zakaj pa ste že tako zgodaj na postaji? Vaš vlak se bo odpeljal šele čez dve uri«.

B: »Vem. Toda jaz sem zmerom šele na postaji spomnim, kaj sem pozabil doma. Zato grem toliko prej na postajo, da se lahko vrnem po pozabljene reči.«

Listnica uredništva

Ormož. Povprašajte kakšnega urarja!

MALI OGLASI

Naslovi inserentov oglasov s šiframi ostanejo strogo tajni

VAŽNO ZA PRAŠICEREJO!

Uporabljajte vsestransko preizkušeno sredstvo redilni prašek »Mastelin«, zakonito zavarovan. Dobite v vseh trgovinah zavitke po 3 do 6 din. Glavna zaloga Magdalenc, Rače.

NEVESTE POZOR!

Partija prvovrstnih šivalnih strojev je poneti na prodaj v Ljubljani pri »Prometu« (nasproti Križanske cerkve). Tudi ob nedeljah dopoldne na ogled. 300

IŠČEM DEKLE

ki zna vsa kmečka dela. Biti mora pridna in poštena. Bajcar Ivan, mlin, Zagorje ob Savi. 304

NASVETE ZA BOŽIČ

Vam da časopis »Žena in dom«. Zastonj dobite božično številko, če sporočite naslov na »Žena in dom«, Ljubljana 108.

Usoda ljudi!

Znameniti grafoog F. T. Karmah se je odločil izdelati Van horoskop. Njegova priznana sposobnost videti prihodnost v življenju drugih, ne glede na razdaljo, meji na čudovitost. Grafoog F. T. Karmah vam pove po resnici vso Vašo usodo, kdaj lahko dosežete uspeh ali najdete srečo tako v pogledu ljubezni, trgovine, loterije itd.

Njegov popis minulih, sedanjih in bodočih dogodkov vzbudi Vaše začudenje in presenečenje. Ne bodite otožni, ne jadikujte, kajti vse se o pravem času obrne na bolje.

Sporočite mi Vaš naslov in povem vam o Vaši bodočnosti, sedanjosti in preteklosti več Lego ni smatrali za zmogljivo. Kupci knjige »Naš život in okultne tajne« dobijo rne gori omenjeno brezplačno. Pošljite še danes natančen naslov in rojstne podatke ter v naprej 30.— din na knjigo »Naš život in okultne tajne« na čekovni račun 17455, na točno in stalno addresso:

F. T. Karmah Zalec

NOVOST!

SAMO
DIN 49.50

Št. 62.300 Anker-ura
pravi švicarski stroj.
Dobra kvaliteta, lep
kromiran okrov
s pisano garancijo

Din 49.50

Štev. 62.301 leta s
osvetljenimi kazilci
in številčnico
(Radium)

Din 59.50

Zahtevajte cenik, ki
vam ga pošlje za-
stoj in poštne
prosto

H. Suttner

Ljubljana 6
lastna protokolirana
tovarna ur v švic.

„Drava“
je prava

zavarovalnica malega človeka

MARIBOR, Sodna ulica 1 — v lastni palači.

Kdor želi sebi in svojem dobro, se zavaruje pri »DRAVI«. — Zahtevajte pojasnila in obisk zastopnika!

Postani in ostani član

Ciril Metodove družbe!

Za starše, vzgojitelje, prijatelje mladine!

Izšla je nova knjiga »SPOLNO ŽIVLJENJE«, katero vsem toplo priporočamo. Greh je, ne povedati pravočasno mladini, kako je prišla na svet, ne ji zaupati skrivnosti življenja. Pisatelj pravi v uvodu: »Povejmo ljudem resnico in obvarovali jih bomo pred lažmi in zablodami!« Zato naj čita knjigo »Spolno življenje« zoreča mladina in vsak odrasel človek.

Knjiga obsega 22 zanimivih poglavij in stane s poštnino vred samo Din 20.—. Namenjena je predvsem onim, ki si ne morejo kupiti dragih knjig o tem vprašanju. Nakažite denar na poštni čekovni račun št. 14.675 (Hranišnica »MOJ DOM«, Ljubljana), ali pošljite v znamkah na naslov: J. E. Knjižna centrala, Ljubljana, Dvofakova 8a.

Ali se hočete iznebiti

REVMATIZMA, PROTINA

Natezanje in bodenje po udih in sklepih, zatečeni udje, sključenje rok in nog, natezanje, trganje in bodenje po raznih delih telesa, seveda tudi slabost oči so pogosto posledice revmatizma in protina, ki se morajo odstraniti, sicer bolečine še napredujejo.

NUDIM VAM

zdravilno, sečno kistino raztvorjajoče, pre-
snavljanje in izločevanje pospešujoče
DOMAČE PITNO ZDRAVLJENJE

ki se na umeten način popolnoma prirodno
sestavlja iz blagodejnega zdravilnega vrelca,
ki ga je dobrotljiva mati priroda poklonila
bolnim ljudem. — Pišite mi takoj, pa dobite
od mojih, po vseh deželah obstoječih skladišč, popolnoma brezplačno in poštne prosto
poučno razpravo. Sami se boste nato prepričali o neškodljivosti tega sredstva in nje-
govem hitrem delovanju.

Poštna nabiralnica: PANNONIA APOTHEKE, BUDAPEST 72,

Postfach 83. Abt. H. 286.

NAJLEPŠE ČTIVO!

Ravljien: Zgodbe brez groze
Klabund: Piotr-Rasputin
Ravljien: Črna vojna
Thompson: Sivko
Majerjeva: Rudarska balada

Broširana knjiga: din 10.—
Vezana knjiga: din 15.—

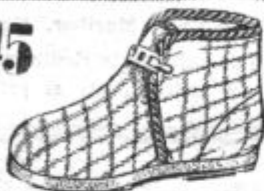
ZALOŽBA „CESTA“ LJUBLJANA
KNAFLJEVA ULICA 5

Največje božično veselje

novi čevlji

45

7252-57
Visoke domače copate za otroke, izdelane iz toplega volnenega dubla.
Od štev. 27 do 30 din 39.—
Od štev. 30.5 do 34 din 45.—
z obšitimi podplatmi:
od štev. 27 do 30 din 45.—
od štev. 30.5 do 34 din 49.—

89

8262-68002
Visoki otroški čevlji iz močnega boksa z močnimi gumastimi, neraztrgljivimi podplatmi.
od štev. 27 do 30 din 89.—
od štev. 30.5 do 34 din 99.—
od štev. 34.5 do 39 din 119.—

99

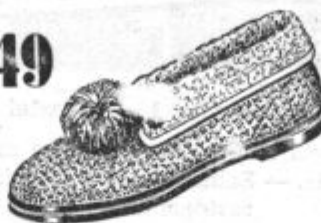
5861-24805
Zelo lepi in okusni otroški čevlji, izdelani iz laka, kombinirani s sivim boksom.

149

6662-44722
Trpežni čevlji za dečke, iz telečjega boksa, z usnjenimi podplatmi in petami.
od štev. 27 do 30 din 149.—
od štev. 30.5 do 34 din 169.—
od štev. 34.5 do 39 din 199.—

49

72286-44
Tople ženske domače copate iz mehke klobočevine, z gumastimi podplatmi.

129

2405-66115
Udobni ženski nizki čevlji iz črnega ali rjavega boksa, s petijo na nartu (ristu) iz kroko-usnja.

169

3935-64618
Trpežni ženski čevlji iz govejega boksa z močnimi usnjenimi podplatmi in nizkimi petami. Za vsak štrapac.

269

2927-64850
Praktični moški nizki čevlji iz govejega boksa, z usnjenimi podplatmi in petami.

369

9679-64728
Elegantni moški visoki čevlji iz finnega telečjega boksa, z usnjenimi podplatmi in petami.

169

4767-68004
Močni, visoki moški čevlji iz prešane usnja, prikladni za vsako, tudi najtežje delo, z debelimi in trpežnimi gumastimi podplatmi.

